

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Komunitní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Rokycansku na období 2020–2024

Dokument byl zpracován v rámci projektu „Aktualizace komunitního střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na Rokycansku“, který je podpořen finančními prostředky z ESF a ze státního rozpočtu ČR v rámci Operačního programu Zaměstnanost, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006564.

Obsah

1. Úvodní informace o komunitním plánování sociálních služeb na Rokycansku	1
1.1 Cíl komunitního plánování a smysl komunitního plánu	1
1.2 Organizace komunitního plánování na Rokycansku	1
1.3 Průběh 3. etapy komunitního plánování sociálních služeb na Rokycansku	3
2. Popis aktuální sociální situace	4
2.1 Obecná charakteristika SO ORP Rokycany	4
2.2 Obyvatelstvo	6
2.3 Bydlení	6
2.4 Nezaměstnanost	7
2.5 Zadluženost obyvatel	7
2.6 Senioři a osoby se zdravotním postižením	8
2.7 Děti, mládež, rodiny s dětmi	9
2.8 Ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením	10
2.9 Sociálně vyloučené lokality	10
2.10 Sociální služby v území	11
3. Průzkumy zaměřené na potřeby občanů či zajištění potřebných služeb	13
3.1 Závěry z průzkumu v drogové oblasti ve Zbirohu	13
3.2 Závěry z průzkumu problematiky aktivních seniorů v regionu	14
3.3 Závěry z průzkumu problematiky neorganizované mládeže na Radnicku	15
3.4 Závěry z šetření potřeb klientů rané péče na Rokycansku	17
3.5 Závěry z průzkumu potřeb rodičů se zdravotně postiženými dětmi (členů Klubu Korálky z Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR)	19
3.6 Závěry z průzkumu potřeb soběstačných seniorů (členů Klubu důchodců Rokycany)	20
4. SWOT analýzy stávajícího systému sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů služeb a vize života cílových skupin v sociální oblasti v regionu	22
5. Cíle rozvoje sociálních a souvisejících služeb na Rokycansku	27
5.1 Cílová oblast: podpora seniorů a osob se zdravotním postižením	31
5.2 Cílová oblast: podpora dětí, mládeže a rodin s dětmi v sociálně nepříznivých situacích	40
5.3 Cílová oblast: podpora osob ohrožených sociálním vyloučením	41
5.4 Cílová oblast: společné cíle	45
6. Naplňování plánu a jeho kontrola	55

1. Úvodní informace o komunitním plánování sociálních služeb na Rokycansku

1.1 Cíl komunitního plánování a smysl komunitního plánu

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Rokycansku navázala na proces, ke kterému město Rokycany přistoupilo již v roce 2007.

Sociální služby představují pomoc a podporu pro občany v nepříznivých situacích, kteří si z různých důvodů nemohou sami pomoci. Aby tyto služby občanům efektivně pomáhaly, je třeba, aby jejich zaměření a činnosti odpovídaly aktuálním potřebám sociálně znevýhodněných občanů. Sociální služby zároveň fungují v prostředí, ve kterém jsou finanční zdroje pro jejich činnosti omezené, a jejich podpora je dána zaměřením a prioritami státu, kraje a obcí v rámci sociálních politik. Pro rozvoj efektivního systému sociálních (a navazujících) služeb je třeba zjistit aktuální potřeby poskytování těchto služeb a v závislosti na aktuálních zdrojích a místních podmínkách pro jejich poskytování a za spolupráce všech subjektů, kterých se problematika sociálních služeb týká, naplánovat aktivity vedoucí k optimálnímu rozvoji těchto služeb. Toto byl hlavní cíl 3. etapy komunitního plánování sociálních služeb na Rokycansku.

Dílčí cíle vedoucí k naplnění tohoto cíle byly následující:

- zmapovat aktuální situaci v sociální oblasti v regionu (na přelomu let 2017 a 2018),
- vyhodnotit naplňování druhého komunitního plánu prostřednictvím naplňování jednotlivých ročních realizačních plánů,
- navázat na plánování rozvoje sociálních služeb za účasti všech subjektů působících v systému sociálních služeb a podpořit tak fungující místní partnerství těchto subjektů,
- definovat cíle, opatření a konkrétní aktivity určené k realizaci ve střednědobém horizontu (2020–2024),
- vytvořit nástroj (aktualizovaný komunitní plán sociálních služeb) pro rozhodování politické reprezentace v oblasti sociální péče a pro koordinaci zájmů a aktivit poskytovatelů i uživatelů služeb působících na Rokycansku.

Hlavními výstupy 3. etapy plánování sociálních služeb jsou:

- Komunitní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Rokycansku na období 2020–2024
- Katalog sociálních a souvisejících služeb a institucí na Rokycansku
- Webový portál Sociální a související služby na Rokycansku

Předložený dokument Komunitní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Rokycansku na období 2020–2024 představuje živý a otevřený dokument, který bude procházet pravidelnou aktualizací formou ročních realizačních plánů a reagovat na potřeby obyvatel regionu, vstřebávat aktuální změny, nové informace, příležitosti a priority. Představuje strategii rozvoje sociálních služeb pro rokycanský region, dle které je žádoucí realizovat sociální politiku v regionu.

1.2 Organizace komunitního plánování na Rokycansku

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Rokycansku probíhala od 1. 10. 2017 do 30. 9. 2019 s následující organizační strukturou:

Pracovní skupiny KPSS

Pracovní skupiny jsou základním prvkem organizační struktury komunitního plánování sociálních služeb na Rokycansku. Hlavním principem komunitního plánování je zapojování všech účastníků systému sociálních služeb do procesu plánování. Tento princip je uplatňován zejména účastí uživatelů, poskytovatelů a zástupců zadavatele služeb (představitelů měst a obcí) v pracovních skupinách. V 3. etapě byly vytvořeny tři pracovní skupiny:

- ✓ senioři a osoby se zdravotním postižením
- ✓ děti, mládež a rodiny s dětmi
- ✓ ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením

Pracovní skupiny se setkávaly průběžně po celou dobu realizace 3. etapy. Projednávaly nedostatky v sociální oblasti zjištěné při mapování aktuální sociální situace na Rokycansku, příp. nově zjištěné a navrhovaly možnosti řešení a konkrétní aktivity vedoucí k rozvoji sociálních (a souvisejících) služeb na Rokycansku. Kromě setkání pracovních skupin probíhala také užší setkání ke konkrétním tématům. Výstupy z pracovních setkání jsou podkladem pro strategickou část komunitního plánu.

Konkrétně proběhla následující setkání:

- společná setkání pracovních skupin – 11. 10. 2017, 21. 3. 2018 a 14. 11. 2018
- pracovní skupina „senioři a osoby se zdravotním postižením“ – 11. 6. 2018, 3. 10. 2018, 22. 1. 2019, 6. 6. 2019
- pracovní skupina „děti, mládež a rodiny s dětmi“ – 11. 6. 2018, 3. 10. 2018, 22. 1. 2019, 12. 6. 2019
- pracovní skupina „ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením“ – 11. 6. 2018, 3. 10. 2018, 15. 1. 2019, 12. 6. 2019
- setkání k sociálnímu bydlení – 28. 5. 2018, 29. 1. 2019, 22. 2. 2019, 21. 5. 2019, 11. 6. 2019
- setkání k pečovatelské službě – 3. 12. 2018
- setkání ke cochemské praxi – 8. 3. 2019
- setkání ke krizové pomoci – 13. 3. 2019
- setkání k průřezovým tématům – 3. 4. 2019

Řídící skupina

Úkolem řídící skupiny pro realizaci komunitního plánování sociálních služeb bylo:

- supervize průběhu projektu,
- připomínkování výstupů z jednání pracovních skupin,
- projednání a schválení komunitního plánu,
- zajištění komunikace s Radou a Zastupitelstvem města Rokycany (případně dalšími orgány).

Setkání řídící skupiny se uskutečnilo 20. 12. 2017, 15. 5. a 5. 12. 2018, 25. 6. 2019 a 27. 9. 2019. Řídící skupina projednávala harmonogram jednotlivých aktivit, zpracované SWOT analýzy a vize za jednotlivé cílové skupiny uživatelů služeb, zaměření průzkumů potřeb občanů/uživatelů služeb, průběžné výstupy z pracovních skupin, a dále schvalovala základní listinu komunitního plánování sociálních služeb a návrh komunitního plánu. V neposlední řadě proběhlo jednání k vypořádání připomínek k návrhu plánu získaných v rámci veřejného připomínkování.

Zapojení uživatelů sociálních služeb a veřejnosti

Zástupci uživatelů služeb a zájemci o problematiku z řad široké veřejnosti se účastnili setkání pracovních skupin. Dále proběhly následující aktivity pro občany a uživatele služeb a setkání, v rámci kterých byli účastníci informováni o sociálních službách a komunitním plánování sociálních služeb, nebo byly zjišťovány potřeby účastníků:

- setkání seniorů v rámci Klubu důchodců Rokycany, setkání se seniory ve Strašicích, Radnicích a Hrádku
- setkání s rodinami pečujícími o zdravotně postižené děti (klienty rané péče)

- setkání se členy Klubu Korálky, rodinami se zdravotně postiženými dětmi
- Kolaboratorium – Rodičovská Fóra – Plzeňský kraj pro rodiny se zdravotně postiženými dětmi

Zapojení zadavatelů sociálních služeb

Zástupci obcí se účastnili setkání pracovních skupin a jednání řídicí skupiny. O sociální problematice a komunitním plánování sociálních služeb byli informováni prostřednictvím setkání mikroregionů (Mikroregion Zbirožsko, Mikroregion Radnicko a Mikroregion Horní Berounka, povodí Klabavy), prostřednictvím prezentace sociální služby zastupitelům obce a v rámci individuálních jednání na obcích, která se uskutečňovala také ke konkrétním tématům, jako např. sociální bydlení, drogová situace v obci, aktivity pro neorganizované děti a mládež apod.

1.3 Průběh 3. etapy komunitního plánování sociálních služeb na Rokycansku

V úvodní části komunitního plánování byly shromažďovány data o aktuální sociální situaci v regionu a zároveň bylo zhodnoceno naplňování druhého komunitního plánu prostřednictvím jednotlivých ročních realizačních plánů. Mapování aktuální situace bylo dovršeno zpracováním dokumentů popisujících základní socio-demografická data týkající se rokycanského regionu, poskytované sociální služby v území, zdroje systému sociálních služeb a výstupy z dosud realizovaných průzkumů potřeb občanů. Završením úvodní mapující fáze bylo také zpracování SWOT analýz stávajícího systému sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů služeb. Tím byl získán komplexní obraz o aktuální situaci v sociální oblasti v regionu.

Pro druhou část plánování byla obnovena činnost pracovních skupin z druhé etapy. Před projednáváním zjištěných nedostatků v sociální oblasti z úvodní fáze procesu zpracovaly pracovní skupiny vize života cílových skupin v sociální oblasti v regionu. Tyto vize představují ideální podobu života cílových skupin v kontextu sociální oblasti v budoucnu a ukazují, jaké služby a komu budou v budoucnu v ideálním případě poskytovány.

V průběhu projednávání nedostatků v pracovních skupinách a řídicí skupině bylo navrženo a schváleno zaměření průzkumů potřeb občanů, uživatelů služeb, a došlo k jejich realizaci (průzkum v drogové oblasti ve Zbiroze, průzkum problematiky aktivních seniorů v regionu, průzkum problematiky neorganizované mládeže na Radnicku, průzkum potřeb klientů rané péče, průzkum potřeb rodin pečujících o zdravotně postižené rodinné příslušníky – členů Klubu Korálky a průzkum potřeb aktivních seniorů – členů Klubu důchodců Rokycany). Průběžně bylo také vyhodnocováno naplnění realizačních plánů (na roky 2017 a 2018) a zpracovány realizační plány na další roky (2018 a 2019).

Průběžné výstupy z plánování byly předkládány Radě a Zastupitelstvu města Rokycany k projednání (SWOT analýzy a vize, realizační plány na jednotlivé roky).

Z výstupů z pracovních skupin byl poté zpracován návrh Komunitního střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na Rokycansku na období 2020–2024 a Realizační plán rozvoje sociálních služeb na Rokycansku na rok 2020, které byly projednány řídicí skupinou, prošly veřejným připomínkováním a byly předloženy ke schválení Zastupitelstvem města Rokycany.

Nedílnou součástí plánování sociálních služeb byla informační kampaň, která probíhala po celou dobu plánování. V rámci kampaně byly distribuovány pozvánky na pořádané akce a setkání a byly šířeny informace o sociálních službách a komunitním plánování sociálních služeb – osobně v rámci individuálních či skupinových setkání a jednání, prostřednictvím webové stránky města Rokycany, letáčků pro cizince a zejm. aktualizovaného katalogu poskytovatelů sociálních služeb a institucí a

webového portálu k sociálním službám na Rokycansku, které byly zpracovány před koncem plánování.

Při realizaci 3. etapy komunitního plánování sociálních služeb byly zaznamenány následující bariéry ovlivňující jeho realizaci a následný rozvoj sociálních služeb a potřebné spolupráce v území:

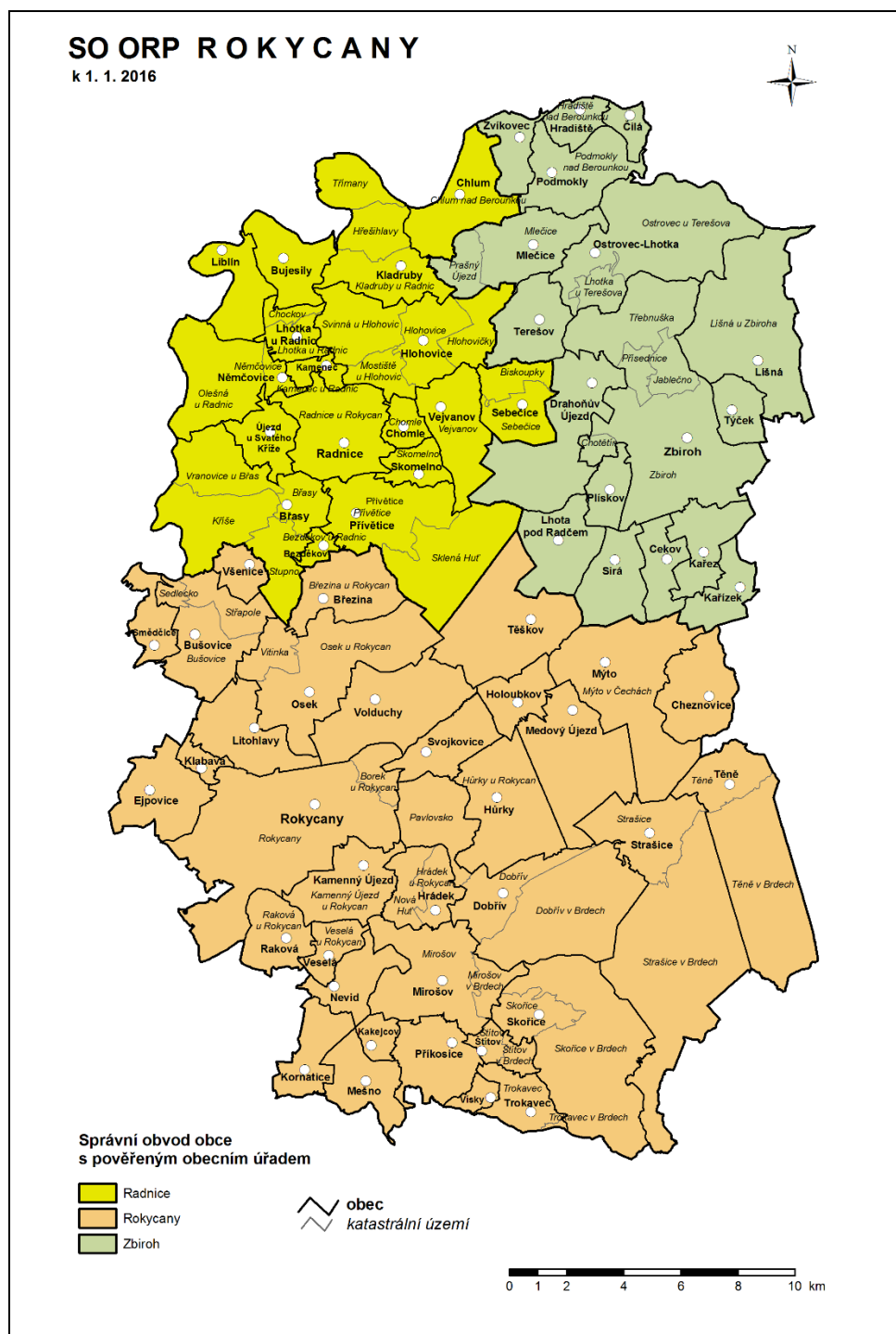
- ❖ poměrně nízká informovanost zástupců obcí o sociálních službách a související problematice a nízká participace obcí na zajištění systému sociálních služeb pro své občany,
- ❖ chybějící personální zdroje pro výkon sociální práce,
- ❖ poměrně nízké kapacity sociálních pracovníků městských úřadů (chybějící sociální pracovník na obci s pověřeným obecním úřadem, kumulace různých činností v rámci úvazku sociálního pracovníka, nedostačující kapacity v souvislosti s provozovaným sociálním bydlením a povinné sociální práce v bytech a s koordinací komunitního plánování sociálních služeb),
- ❖ a zejm. neexistence pravidel pro vstup poskytovatelů do základní krajské sítě poskytovatelů sociálních služeb v Plzeňském kraji, s nímž je spojený nárok na získání finanční dotace na zajištění služeb, a prakticky uzavření této základní sítě, přičemž tato bariéra:
 - obecně významně limituje rozvoj sociálních služeb na daném území,
 - ovlivňuje realizovatelnost komunitních plánů (naplánovaných cílů a opatření),
 - to vše snižuje významnost/důležitost procesu komunitního plánování sociálních služeb a ovlivňuje motivaci k zapojení do procesu a aktivní spolupráci aktérů v sociální oblasti.

2. Popis aktuální sociální situace

2.1 Obecná charakteristika SO ORP Rokycany¹

Správní obvod Rokycany (SO ORP Rokycany) leží v severovýchodní části Plzeňského kraje a je totožný s bývalým okresem Rokycany. Má společné hranice se čtyřmi SO ORP Plzeňského regionu (Blovice, Kralovice, Nýřany a Plzeň) a se Středočeským krajem. Obvod zahrnuje 68 obcí, z nichž 6 (Hrádek, Mirošov, Mýto, Radnice, Rokycany a Zbiroh) má statut města a 2 městyse (Zvíkovec a Liblín). Mapa administrativního rozdělení ORP Rokycany je na obrázku č. 1.

¹ Cpkp ZČ, 2018. Základní socio-demografický popis území SO ORP Rokycany pro potřeby komunitního plánování sociálních služeb.

Obrázek 1. Správní členění SO ORP Rokycany, k 1. 1. 2016, zdroj ČSÚ

Rozlohou 65 663,8 ha je SO ORP Rokycany pátým největším obvodem v kraji a zabírá 8,6 % z území celého regionu. K 31. 12. 2016 žilo na jeho území 48 184 obyvatel, tj. 8,3 % z celkového počtu obyvatel Plzeňského kraje. SO ORP Rokycany je pátým nejlidnatějším správním obvodem v kraji. Hustota zalidnění je zde 72,4 obyvatel na 1 km².

Centrem území a nejvýznamnějším sídlem je město Rokycany, které je obcí s rozšířenou působností a zároveň bývalým okresním městem. V Rokycanech k 31. 12. 2016 žilo 29 % obyvatel z celého ORP (14 014 obyvatel), je zde soustředěna většina ekonomických aktivit a občanské vybavenosti v území. Více než polovina (52 %) obyvatel ORP Rokycany žije ve městech. V území ale převažují malé obce,

většina z nich spadá do kategorie do 199 obyvatel, jedná se o 26 obcí, v nichž celkem žije 2641 obyvatel. Mezi nejmenší obce patří Čilá, Hradiště, Chlum a Vísky. Do velikostní kategorie 200–499 obyvatel spadá 24 obcí a žije zde 6 815 obyvatel.

2.2 Obyvatelstvo

Co se týče počtu obyvatel, v období let 2006–2016 se v SO ORP Rokycany zvýšil počet obyvatel o 2 067 osob, na 48 184 obyvatel. K nárůstu počtu obyvatel došlo ve sledovaném období pouze díky přistěhování obyvatel, kdy se na Rokycansko přistěhovalo celkem o 2 940 obyvatel více, než vystěhovalo. Přirozený přírůstek obyvatel byl naopak záporný, zemřelo celkem o 978 obyvatel více, než se v daném období narodilo.

Ve stejném období se zvýšil počet dětí do 14 let (o 821 dětí) i seniorů starších 65 let (o 2 125 osob) a naopak poklesl počet obyvatel v produktivním věku (o 879 osob). V roce 2016 tvořili lidé v produktivním věku 65,5 % obyvatel, děti 15 % a senioři 19,5 %.

Populace v území postupně stárne, zvyšuje se index stáří i průměrný věk. V letech 2006–2016 vzrostl index stáří o 16,4 procentních bodů na 130,1 a průměrný věk se zvýšil o 1,5 roku z 41,1 na 42,6 let.

Co se týče národnostního složení obyvatel, k 31. 9. 2017 žilo v území dle evidence Cizinecké policie ČR 1 897 cizinců, z nichž převažovali muži (59,8 %). Většina cizinců měla v území trvalý pobyt (54,3 %). Mezi cizinci převažovali cizinci ukrajinské (27,1 %), slovenské (26,6 %) a rumunské (14,4 %) národnosti. Žilo zde také 9,3 % obyvatel vietnamské a 6 % bulharské národnosti. Cizinci jiných národností tvořili celkem 16,6 % cizinců. Ze zemí EU bylo 51,2 % cizinců. Za posledních 10 let (2006–2017) vzrostl na území Rokycanska počet cizinců o 725 osob (tj. o 61,9 %), z toho 579 bylo ze zemí EU. Vzrostl zejména počet cizinců původem ze Slovenska a Polska, naopak poklesl počet cizinců pocházejících z Vietnamu a Ukrajiny.

2.3 Bydlení

Dle Sčítání lidí, bytů a domů z roku 2011 bylo na území SO ORP Rokycany sečteno celkem 14 197 bytů, z nich většina byla rodinných (93,4 %) a 5,1 % bytových. Obydleno bylo pouze 77,3 % všech domů, z rodinných domů 76,2 %. Převaha rodinných domů je dána zejména charakterem území, kde převažují menší obce. Většina domů byla ve vlastnictví fyzických osob (67,7 %), ve vlastnictví obce či státu bylo 1,9 %, bytová družstva vlastní 1 % domů a ve spoluvlastnictví vlastníků bytů je 4,1 % domů. Na sledovaném území bylo dle Sčítání lidí, bytů a domů z roku 2011 dále celkem 18 281 obydlených bytů, většina (63,3 %) v rodinných domech. Většina bytů byla ve vlastním domě (51,4 %), nájemních bytů je 19,8 %, což je poměrně vysoké číslo.

Dle dotazníku pro starosty obcí, který v prosinci 2017 vyplnilo 35 z 68 obcí, bylo celkem ve vlastnictví těchto obcí 1 774 bytů. Většina z těchto bytů byla obecních, 276 bytů bylo v 9 domech s pečovatelskou službou. 7 obcí uvedlo, že provozuje i sociální byty v celkovém počtu 150 bytů. Nejvíce sociálních bytů je v Rokycanech (111 bytů). Z bytů v Rokycanech je 9 vstupních s povinnou sociální službou, 8 obytných místností pro obyvatele, kteří nemají díky dluhům vůči městu a vysoké celkové zadluženosti možnost dosáhnout na běžný byt. V rámci 330 běžných obecních bytů je zahrnuto 94 se sníženým nájemem, tedy bytů dostupných pro nízkopříjmové obyvatele.

Z dat o počtech žadatelů o byt je zřejmé, že v území je zájem o pronájem obecních bytů. V roce 2017 evidovalo 35 obcí z 68 celkem 525 žadatelů o obecní byt, 43 žadatelů o byt sociální, 84 žadatelů o bezbariérový byt a 160 žadatelů o byty v DPS, tj. byty pro seniory či osoby se zdravotním postižením.

Většina obcí ve sledovaném území nemá potřebu a zájem zajišťovat sociální bydlení pro občany nacházející se v bytové nouzi. Zájem projevilo mimo Rokycany, které sociální byty s povinnou sociální prací již provozují, šest obcí.

Dle podkladů Úřadu práce ČR, Krajského pracoviště v Plzni, bylo k 31. 12. 2017 na území SO ORP Rokycany 11 ubytoven, které splňují hygienické a technické parametry a mají souhlas obce s vyplácením doplatku na bydlení. Šest ubytoven se nachází v Rokycanech, tři v Hrádku a po jedné v Strašicích a Dobřívě.

2.4 Nezaměstnanost

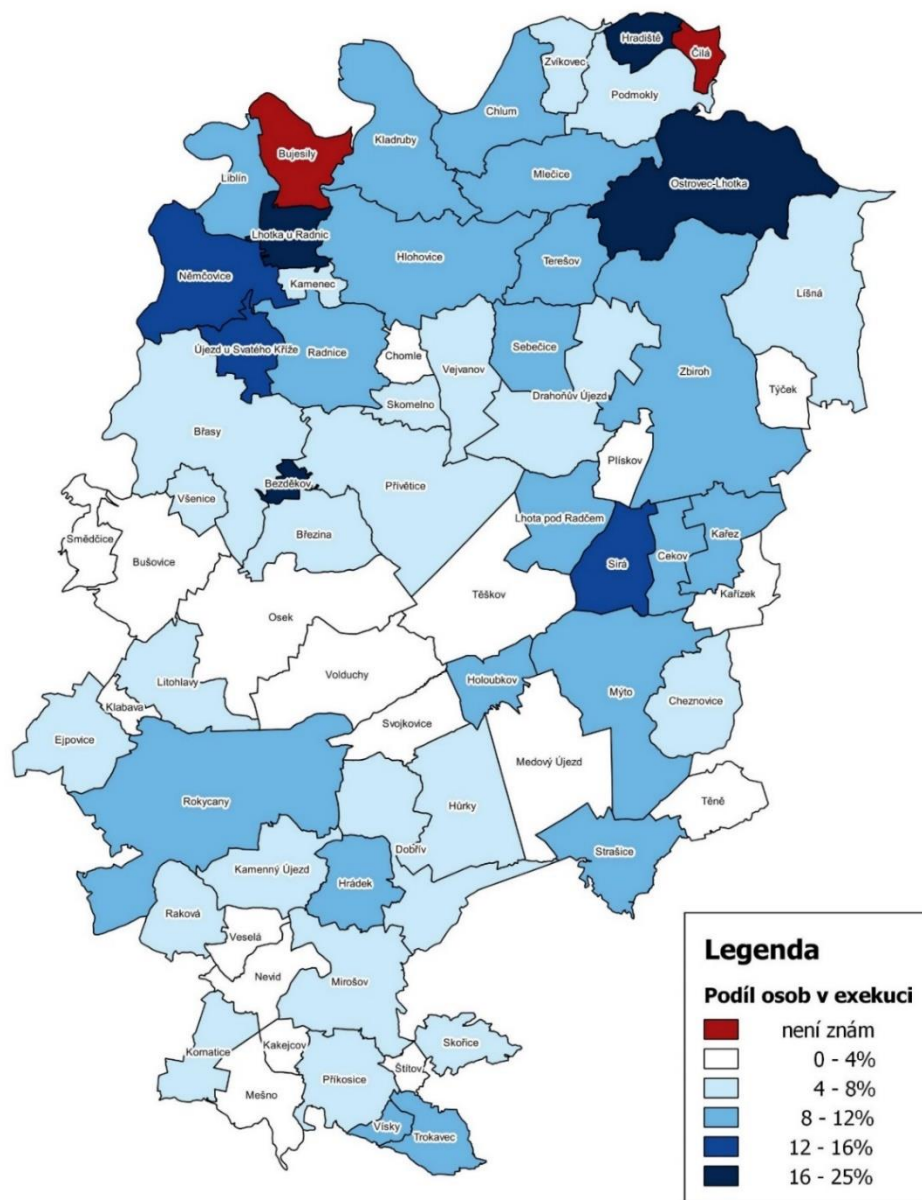
V roce 2016 tvořil podíl nezaměstnaných osob v území SO ORP Rokycany celkem 3,33 %, přičemž podíl nezaměstnaných od roku 2013 do roku 2016 klesá, vyšší nezaměstnanost je u žen než u mužů. Klesá také počet uchazečů o místo a počet uchazečů na 1 pracovní místo (1,7 dosažitelných uchazečů o zaměstnání na 1 pracovní místo v evidenci ÚP v roce 2016).

V evidenci úřadu práce převažovali v roce 2016 uchazeči o zaměstnání s nejvyšším dokončeným vzděláním středním bez maturity (vyučení), tvořili 40,1 % uchazečů a se základním vzděláním (28,7 %). Dále převažovali uchazeči ve věku 55–59 let (18,9 %) a 50–54 let (13,2 %), kteří společně tvoří třetinu uchazečů o práci. Převažovali uchazeči nezaměstnaní méně než 3 měsíce (36,7 %). Uchazečů o zaměstnání, kteří jsou v evidenci déle než 2 roky, bylo 19,6 %.

2.5 Zadluženost obyvatel

Dle mapy exekucí, která eviduje data o počtech a výši exekucí fyzických osob starších 15 let, byl v roce 2016 v SO ORP Rokycany podíl obyvatel starších 15 let v exekuci 7,63 %, průměrná jistina na 1 exekuci 61 507 Kč a na jednu osobu v exekuci připadalo 4,73 exekucí. Nejvyšší podíl osob v exekuci byl v roce 2016 v Ostrovci-Lhotce (25,0 %), Lhotce u Radnic (23,21 %), Hradišti (20,0 %) a Bezděkově (18,02 %). Jedná se o obce v severní části území, které jsou nejvzdálenější od větších center a navíc leží i v okrajové části Plzeňského kraje, při hranici se Středočeským krajem. Míru zadluženosti v obcích SO ORP Rokycany v roce 2016 znázorňuje následující obrázek.

Podíl obyvatel starších 15 let v exekuci v obcích SO ORP Rokycany v roce 2016

Obrázek 2. Míra zadluženosti v obcích SO ORP Rokycany, Mapa exekucí, 2016

2.6 Senioři a osoby se zdravotním postižením

Výše průměrného důchodu dosahovala v SO ORP Rokycany k 31. 12. 2017 částky 10 967 Kč. Dle tabulky níže z průměrných důchodů byl nejvyšší vdovecký kombinovaný důchod (kombinace se starobním či invalidním důchodem). Nejnížší částky dosahují průměrné důchody pro 1. a 2. stupeň invalidity.

Průměrný důchod											
Rok	Územní úroveň	Průměrný důchod celkem	v tom								
			starobní		Invalidní			vdovský		vdovecký	
			Plný	Poměrný	pro invaliditu 3. stupně	pro invaliditu 2. stupně	pro invaliditu 1. stupně	Sólo	Kombinovaný	Sólo	Kombinovaný
2010	Plzeňský kraj	9 882	10 088	4 282	9 701	6 724	6 043	6 651	10 947	5 702	12 334
	Rokycany	9 841	10 062	4 315	9 668	6 527	6 089	6 741	10 799	5 621	12 264
2016	Plzeňský kraj	11 053	11 424	4 232	10 544	6 786	5 828	7 352	12 258	6 604	13 946
	Rokycany	10 967	11 423	4 316	10 670	6 939	5 872	7 417	12 128	6 362	13 893

Tabulka 24. Průměrný důchod k 31. 12., ČSSZ, ČSÚ 2017

Počet všech příjemců důchodů byl v roce 2016 v okrese Rokycany 14 001, v roce 2010 pak 13 395 osob, z toho pobíralo v roce 2016 starobní důchod (včetně vdovského a vdoveckého kombinovaného) 11 286 osob, v roce 2010 pak 10 812 osob. Je zřejmé, že počet osob pobírajících důchod roste, a to zejména díky nárůstu starobních důchodců. Jejich počet v okrese Rokycany mezi roky 2010 a 2016 vzrostl o 474 osob (4,4 %). Narůstá navíc výrazně i počet předčasných důchodů, v okrese Rokycany o 854 osob (o 38,3 %). Ve stejném období vzrostl také počet invalidních důchodců v okrese Rokycany (o 262 osob, 12,2 %).

Osoby, které jsou především z důvodu nepříznivého zdravotního stavu závislé na pomoci jiné osoby, mají dle zákona o sociálních službách nárok na příspěvek na péči (PnP), jehož výše je odvozována dle stupně závislosti na pomoci. PnP je tedy určen pro osoby se zdravotním postižením a seniory. Příspěvek je určen zejména k zajištění sociální péče příjemci příspěvku, a to pomocí sociální služby nebo rodinným příslušníkem či jinou osobou. V roce 2017 bylo ÚP ČR Kontaktním pracovištěm (KoP) Rokycany vyplaceno průměrně měsíčně 1 842 příspěvků na péči. Od roku 2014 do 2017 průměrný počet měsíčně vyplacených PnP vzrostl o 389 (26,8 %).

Na území SO ORP Rokycany bylo dle dat MPSV v prosinci 2016 vyplaceno celkem 1 801 příspěvků na péči (PnP), z nichž 403 bylo pro osoby v I. stupni závislosti, 602 (II. stupeň), 529 (III. stupeň) a 267 pro IV. stupeň závislosti. 1 191 PnP (66,1 %) bylo vyplaceno osobám starším 65 let. Nejvíce PnP bylo vyplaceno pro osoby s II. stupněm závislosti, a to 602 (33,4 %).

2.7 Děti, mládež, rodiny s dětmi

V SO ORP Rokycany bylo v roce 2016 zaevidováno 316 nových případů ohrožené mládeže, přičemž v témže roce bylo provedeno 1 386 šetření a pohovorů v jednotlivých rodinách na Rokycansku. 4 dětem byla nařízena ústavní výchova, nově bylo umístěno do ústavní výchovy 8 dětí. V pěstounské či poručenské péči bylo 82 dětí a mladistvých. V péči kurátora pro mládež bylo v roce 2016 celkem 123 dětí, v území se řešilo 35 případů trestné činnosti dětí a mladistvých a 18 přestupků. Nově evidovaných dětí s výchovnými problémy bylo 70.

Mezi lety 2012–2016 narůstal především počet nově zaevidovaných případů ohrožení mládeže a vzrostl i počet šetření v jednotlivých rodinách. Výrazněji narostl také počet dětí v evidenci kurátora pro mládež (v roce 2016 byl více než dvojnásobný oproti roku 2012) a počet zásahů pracovníků OSPOD v rámci jejich pohotovostní služby. Počet trestných činů a přestupků dětí a mládeže meziročně kolísá a není zde žádný jednoznačný trend. V posledních letech rostl počet nově evidovaných dětí s výchovnými problémy (v letech 2012–2016 vzrostl více než dvojnásobně a to z 35 na 70). Počet dětí v pěstounské péči narůstal a naopak postupně klesal počet dětí umístěných do ústavní péče.

2.8 Ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením

Péči o občany žijící mimo majoritní společnost zajišťuje na území SO ORP kurátor pro dospělé, který jim poskytuje sociální poradenství k překonání obtížných životních poměrů a pomáhá jim řešit sociální důsledky společenského vyloučení. V SO ORP Rokycany probíhala v roce 2016 dlouhodobá sociální práce se 154 klienty, počet kontaktů s nimi byl 894, od roku 2012 výrazně narostl jak počet klientů (více než 4x), tak počet kontaktů s nimi (6x). V roce 2016 měl kurátor 65 klientů, se kterými uskutečnil 164 kontaktů oproti roku 2012, kdy měl kurátor 31 klientů a 27 kontaktů s nimi. Počet nesvéprávných osob, jejichž opatrovníkem je město Rokycany, v roce 2016 byl 10, počet kontaktů s nimi byl 646.

Osobám s nedostatečnými příjmy je také poskytována státní sociální podpora v podobě příspěvku na bydlení a případně i pomoc v hmotné nouzi (příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádná okamžitá pomoc) jako opatření napomáhající řešení některých nárazových životních situací. Dávky vyplácí Úřad práce České republiky, KoP Rokycany prakticky pro celé území SO ORP Rokycany. Mezi roky 2014–2017 se snížil:

- Počet průměrně měsíčně vyplácených příspěvků na živobytí o 72 (15,5 %). V roce 2014 bylo vypláceno průměrně 464 příspěvků na živobytí měsíčně, přičemž průměrná částka na 1 příspěvek byla 3 667 Kč, v roce 2017 to bylo 392 příspěvků v průměrné částce 3 003 Kč na 1 příspěvek.
- Počet průměrně měsíčně vyplácených příspěvků na bydlení o 25 (5,9 %). V roce 2014 bylo vypláceno měsíčně průměrně 424 příspěvků o průměrné výši 2 716,5 Kč na jeden příspěvek, v roce 2017 to bylo 399 příspěvků o průměrné výši 2 684,5 Kč na jeden příspěvek.
- Počet průměrně měsíčně vyplácených doplatků na bydlení o 34 (17,2 %), ze 197 v roce 2014 na 163 v roce 2017. V roce 2014 byla průměrná částka vyplacená na 1 doplatek 4 510 Kč, v roce 2017 pak 4 437 Kč.

2.9 Sociálně vyloučené lokality

Na území SO ORP Rokycany byly dle Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR² (zpracovatel GAC, s.r.o.) z roku 2015 identifikovány dvě sociálně vyloučené lokality. Obě lokality se nachází ve městě Rokycany a to v jižní části města, v oblasti s vyšší mírou osídlení osobami ohroženými sociálním vyloučením.

Z dotazníkového šetření mezi obcemi vyplynulo, že 33 z 35 obcí, které dotazník vyplnily, nevnímá, že by se na jejich území vyskytovala sociálně vyloučená lokalita. Pouze Rokycany a Příkosice uvedly opak. V Příkoscích se jedná o 2 domy, v Rokycanech o ubytovnu, dva domy a obytné místnosti. Jedná se zejména o to, že obyvatelé těchto lokalit jsou považováni za sociálně slabé a v důsledku toho stigmatizováni.

² Text je převzat z Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR, GAC, s.r.o., 2015.

2.10 Sociální služby v území³

V prosinci 2017 působilo na Rokycansku 17 místních poskytovatelů sociálních služeb, kteří mají na území SO ORP sídlo, kancelář či pobočku. Tito poskytovatelé zajišťují 18 různých druhů sociálních služeb, celkem zajišťují 33 sociálních služeb (1 azylový dům, 1 denní stacionář, 3 domovy pro seniory, 2 domovy se zvláštním režimem, 2 domovy pro osoby se zdravotním postižením, 1 krizová pomoc, 1 nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, 1 noclehárna, 3 odborné sociální poradenství, 1 odlehčovací služba, 2 osobní asistence, 6 pečovatelských služeb, 3 sociálně aktivizační služby, 1 sociálně terapeutická dílna, 1 sociální rehabilitace, 1 terapeutická komunita, 2 terénní programy, 1 podpora samostatného bydlení).

Kromě těchto poskytovatelů služeb mohou klienti využívat dalších terénních sociálních služeb s celokrajskou nebo celorepublikovou působností, mezi které patří např. raná péče zajišťovaná v území třemi organizacemi: Diakonie ČCE – středisko Praha (pro rodiny s dětmi s mentálním, pohybovým a kombinovaným postižením), Raná péče Kuk (pro rodiny s dětmi se zrakovým postižením), Centrum pro dětský sluch Tamtam (pro rodiny s dětmi se sluchovým postižením). V regionu působí také organizace Domov – plzeňská hospicová péče, z. ú., která zde poskytuje terénní odlehčovací službu pro seniory a osoby se zdravotním postižením. A nově v regionu také působí služba Fora pro osoby s postižením Diakonie Západ zaměřená na podporu samostatného bydlení. Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče v území zajišťují Rokycanská nemocnice, a.s. a Léčebna tuberkulózy a respiračních nemocí Janov v celkové kapacitě 60 lůžek. Dalšími dostupnými službami jsou pro místní občany zejména služby v krajském městě Plzni, jedná se o služby azylové domy, noclehárny, služby odborného sociálního poradenství apod.

Ze služeb místních poskytovatelů jsou 3 služby z oblasti sociálního poradenství (prostřednictvím 3 poskytovatelů), 18 služeb z oblasti sociální péče (prostřednictvím 11 poskytovatelů) a 12 služeb ze skupiny služeb sociální prevence (prostřednictvím 7 poskytovatelů). Převládají služby pobytové (10 služeb) a terénní (10 služeb), dále 8 služeb kombinované formy terénní-ambulantní a v neposlední řadě 5 služeb ambulantních.

Co se týče cílových skupin, většina místních poskytovatelů sociálních služeb na Rokycansku se zaměřuje na cílovou skupinu osob se zdravotním postižením (12 poskytovatelů) a seniorů (11 poskytovatelů). 7 poskytovatelů sociálních služeb poskytuje služby dětem, mládeži a rodinám s dětmi. Osobám v nepříznivé životní situaci, krizi či ohroženým sociálním vyloučením se věnuje 5 poskytovatelů sociálních služeb.

Informace o kapacitě místních sociálních služeb byly zjišťovány v rámci dotazníkového šetření a z rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb. Nedostatečnou kapacitu zaznamenaly následující služby:

- osobní asistence Centra pro zdravotně postižené Plzeňského kraje,
- terénní program, odborné sociální poradenství i sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi zajišťované Člověkem v tísní,
- azylový dům, osobní asistence a domov pro seniory Oblastní charity Rokycany,
- domov pro seniory v Těních,
- sociální rehabilitace spolku SENS,
- dlouhodobě neuspokojené žadatele o službu zaznamenávají také pobytová zařízení pro seniory a zdravotně postižené v Liblíně a Mirošově. U pobytových služeb ale dochází k duplicitám v žádostech o službu – zájemce může podat žádost do více pobytových zařízení a také ji může

³ Cpkp ZČ, 2018. Analýza poskytovaných sociálních služeb na Rokycansku.

podat tzv. do budoucna, až bude službu potřebovat. Počet neuspokojených žadatelů tedy přesně nevypovídá o potřebě pobytové služby.

Co se týče financování⁴ sociálních služeb, největším zdrojem příjmů je pro místní poskytovatele služeb Plzeňský kraj, který poskytuje dotace organizacím uvedeným v Krajské síti poskytovatelů sociálních služeb v Plzeňském kraji – organizace uvedené v základní síti mají nárok na finanční podporu ze strany kraje, organizace uvedené v rozvojové síti nemají nárok na dotaci, získávají ji v případě větších finančních zdrojů získaných Plzeňským krajem. Vzhledem k tomu, že Plzeňský kraj představuje největší zdroj příjmů pro poskytovatele, představuje nezařazení služby do základní sítě poměrně velké problémy při zajištění potřebných financí na zajištění služby. Ze 17 místních poskytovatelů služeb bylo do základní sítě aktualizované k 1. 1. 2018, zařazeno 14 poskytovatelů služeb, 2 poskytovatelé byli v rozvojové síti (SEns, Hana Kotvová – pečovatelská služba) a 1 poskytovatel byl mimo síť sociálních služeb (Péče Těně).

Významným zdrojem převážně pro služby sociální prevence byla také podpora Plzeňského kraje v rámci individuálního projektu Podpora sociálních služeb v Plzeňském kraji 2016–2019. Z této podpory byly na Rokycansku významným podílem financovány tyto služby: sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, terénní programy, sociálně terapeutické dílny a azylový dům. Terénní služby budou z dalšího tzv. individuálního projektu kraje vyřazeny a jejich podpora bude realizována od ledna 2019 prostřednictvím dalších dotačních programů kraje. Výši finančních prostředků v těchto programech však nelze předem stanovit či odhadnout.

Dalším významným finančním zdrojem sociálních služeb jsou úhrady ze strany klientů, které představují největší zdroj pro pobytové služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením a také významný zdroj pro některé pečovatelské služby poskytované v území. Služby určené osobám ohroženým závislostí či závislým na návykových látkách spolufinancují své služby také z dotací MPSV, MZ či Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky.

Co se týče finanční podpory sociálních služeb ze strany obcí, bylo v letech 2015–2016 z jejich strany podpořeno 10 místních poskytovatelů. Finanční podporu poskytly zejména Rokycany, Břasy, Radnice, Volduchy, Hrádek, Holoubkov, Zbiroh, z menších obcí Svojkovice, Litohlavy, Sirá, Kařízek, Chomle, Kamenný Újezd, Osek, Němčovice, Líšná, Štítov, Vejvanov, Mešno a Dobřív. Většina obcí podporuje nejčastěji pečovatelské služby, které působí na jejich území, a dále služby Oblastní charity Rokycany.

⁴ Cpkp ZČ, 2018. Analýza zdrojů systému sociálních služeb na Rokycansku.

3. Průzkumy zaměřené na potřeby občanů či zajištění potřebných služeb

3.1 Závěry z průzkumu v drogové oblasti ve Zbirohu

- Terénní monitoring⁵

Ve Zbirohu bylo pracovníky Terénního programu Ulice v období 1. 3. až 15. 4. 2019 provedeno 10 návštěv v obci Zbiroh, vždy v trvání 3 hodin, v různou denní dobu. Kromě osobních návštěv byl dále vytvořen elektronický dotazník v aplikaci GOOGLE a odkaz na něj byl s příslušným komentářem umístěn na FB stránky města. Na tuto možnost dotazování reagovalo 50 respondentů. Dále proběhlo dotazování na městském úřadě k situaci ohledně nálezů pohozeného injekčního materiálu z pohledu subjektů, které mají na starosti úklid veřejného prostranství a podobně. A rozhovor byl proveden také v lékárně či v základní škole. Jednotlivé výsledky monitoringu:

1. V lékárně se prodá 0–10 injekčních stříkaček za měsíc. Ze zkušeností realizátoři monitoringu vědí, že v obcích s menším počtem obyvatel je ze strany uživatelů návykových látek kladen důraz na anonymitu a skrývání skutečnosti o užívání drog. Proto se obvykle obracejí na zařízení (nizkoprahové služby, lékárny) mimo tyto obce. Pan lékárník tuto domněnku na přímý dotaz potvrdil slovy: „Tady se všichni známe“.
2. Byly vytipovány a monitorovány lokality, kde se měli údajně vyskytovat uživatelé drog. Dvakrát byla zahlédnuta skupinka dvou a tří osob konzumující alkohol v oblasti tzv. proluky u infocentra. Než však pracovníci k osobám došli, rozešly se pryč. Během monitoringu nebylo objeveno žádné místo, kde by byl pohozený injekční materiál nebo další pomůcky potřebné k aplikaci návykových látek (vodičky, obaly od desinfekce a jiných potřeb apod.).
3. Nedošlo k žádnému poskytnutí sociální služby. To je s nejvyšší pravděpodobností způsobeno příliš krátkou dobou určenou pro tento monitoring. Ze zkušeností v regionálních městech shledávají realizátoři monitoringu minimální dobu pro vyhledání klientů služeb Spolku Ulice Plzeň řádově v měsících. Čím menší je obec, tím se obvykle tato doba prodlužuje.

Závěr:

Jak z uvedených výsledků vyplývá, doba určená k monitorování města byla poměrně krátká. Navíc se nepodařilo získat informace od všech oslovených subjektů (ze strany Policie ČR nebylo dosud odpovězeno na zaslané otázky). Ze získaných informací tak nelze posoudit, do jaké míry je lokalita ohrožena drogovou závislostí. Přes veškerou snahu terénních pracovníků se nepodařilo aktivně oslovit potencionální klienty – uživatele nelegálních návykových látek. Pokud v lokalitě je nějaká skupina osob závislých na návykových látkách, je skrytá. Obecně pořádek ve městě spíše narušují osoby užívající alkohol, než osoby užívající nelegální návykové látky.

- Sociologické šetření⁶

Shrnutí:

- ✓ Užívání návykových drog ve Zbiroze či jeho okolí se nijak nevymyká situaci běžné v jiných obcích na Rokycansku. Drogy se nevyskytují na veřejnosti, ve škole, není zde zvýšená kriminální činnost s nimi spojená. O drogách lze mluvit v jednotlivých případech.
- ✓ Systém místních institucí rozhodně není připraven na společnou práci při prevenci a pomoci zvládání problémů spojených s užíváním návykových látek.
- ✓ Na obci nefunguje sociální pracovník kvalifikovaný dle zákona o sociálních službách.

⁵ Spolek Ulice Plzeň, 2019. Závěrečná zpráva terénního monitoringu drogové oblasti v obci Zbiroh.

⁶ MAKAI atelier, s.r.o., 2019. Drogy ve Zbiroze, zpráva ze sociologického šetření.

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Rokycansku (2019)

- ✓ Ve škole je prevence omezena do hodin rodinné výchovy a dalších aktivit. Není však provázána s dalšími aktéry ve škole a městě. Není zpracována/podporována koncepce jejího rozvoje a s tím spojeného udržitelného financování.
- ✓ V zajišťování preventivních programů se velmi často spoléhá na aktivity Policie ČR, které svou jednorázovostí a přítomností represivních prvků nemusí vždy splňovat předpoklady vhodné efektivní prevence.

Doporučení:

- ✓ Zajistit výkon sociální práce v souladu se zákonem o sociálních službách na obci, který se může stát koordinátorem preventivní práce v obci a škole, a nastaví účinnou komunikaci s pracovními skupinami KPSS a Odborem sociálním a zdravotním MěÚ Rokycany.
- ✓ Vytvořit koncepci odborných sociálních služeb, které budou akreditovány a spolufinancovány dle platných pravidel zákona o sociálních službách.
- ✓ Vytvořit koncepci rozvoje a udržitelného financování školních preventivních aktivit.
- ✓ Nastavit jasná pravidla pro to, kdo je zadavatelem preventivních programů ve škole - zda obec, ředitel, preventista nebo kdo jiný? Toto otevřeně komunikovat s rodiči žáků.
- ✓ Předcházet otevřeně nastavenou komunikací vzniku mýtů v oblasti drog a dalších sociálně problémových jevů, mimo jiné i účastí odborníků na místních odborných setkáních (např. komunitní plánování).

Ke zprávě ze sociologického šetření Drogy ve Zbiroze se vyjádřila Základní škola J. V. Sládka Zbiroh, vyjádření je k dispozici na www.rokycany.cz.

- Dotazník pro veřejnost⁷
- ✓ Část veřejnosti (92 % z 50 respondentů) vnímá, že se drogy ve Zbiroze nacházejí, nebo má zkušenost s osobami se závislostí ve svém okolí a ¾ respondentů vnímají drogovou situaci ve Zbiroze jako problém. S největší pravděpodobností se tak osoby užívající návykové látky ve městě nacházejí, ale skrytě, v domácnostech.
- ✓ Doporučení:
 - ✓ Je žádoucí se drogovou problematikou ve městě průběžně zabývat, např. prostřednictvím setkávání subjektů, kterých se daná problematika týká (město, sociální pracovník městského úřadu, škola, policie, sociální služby, další organizace) a průběžně situaci vyhodnocovat, příp. opětovně realizovat terénní monitoring.
 - ✓ Je žádoucí zmapovat sociální a zdravotní služby (viz výstupy z komunitního plánování sociálních služeb, Katalog poskytovatelů sociálních služeb v Plzeňském kraji), které v regionu nabízí služby osobám závislým na návykových látkách, příp. s nimi vstoupit do kontaktu pro možnost předávat informace či zprostředkovávat potřebné služby osobám na Zbirožsku (aktivity sociálního pracovníka).
 - ✓ Téma drogové oblasti více komunikovat s veřejností, zejm. v oblasti, na koho se obrátit v případě osob závislých na návykových látkách či jejich rodin a blízkých, např. prostřednictvím článků v obecním zpravodaji.

3.2 Závěry z průzkumu problematiky aktivních seniorů v regionu

Shrnutí:

⁷ Spolek Ulice Plzeň, 2019. Výsledky dotazníku vyvěšeného na facebookových stránkách města Zbiroh pro potřeby terénního monitoringu drogové oblasti v obci Zbiroh – duben 2019.

CpKP ZČ, 2019. Shrnutí výsledků dotazníku vyvěšeného na facebookových stránkách města Zbiroh pro potřeby terénního monitoringu drogové oblasti v obci Zbiroh – duben 2019.

Nabídka (organizovaných) volnočasových aktivit pro seniory na Rokycansku je spojena především s fungováním seniorských klubů, které jsou zřizovány jako občanské spolky fungující na bázi dobrovolnictví. Nabízené klubové aktivity reagují na poptávku svých členů a s ohledem na spolkový charakter svého uspořádání jsou jim schopny dobře vyplňovat. Dalšími organizátory především vzdělávacích a kulturních seniorských aktivit jsou obce a jiné instituce jako např. Městská knihovna.

Národní akční plán stanovil sedm hlavních priorit podporujících pozitivní stárnutí. Důraz je kladen na zapojení seniorů do života společnosti a pokud možno aktivní prožívání volného času. Aby člověk mohl být aktivní, je třeba nejenom jeho vlastní individuální aktivity, ale také společenských předpokladů - kvalitního prostředí, které mu umožní se zapojit, účastnit nebo naopak získat pomoc.

“Mezinárodní výzkumy ukazují, že většina populace si přeje bydlet ve svém domově, v komunitě, ve které má vazby na rodinu a sousedy. Toto je však možné pouze za předpokladu rozvinutých terénních služeb a dostatečné občanské vybavenosti...” (Národní plán, str. 30).

Kromě výše zmiňovaných aktivit a subjektů, které je poskytují, je významnou součástí kvalitního prostředí také dopravní obslužnost, která byla v rozhovorech často zmíněna jako nutný předpoklad seniorských aktivit. Ukazuje se tak, že podmínky pro kvalitní život seniorů budou do budoucna stále silněji záležet na schopnostech řady subjektů spolupracovat a síťovat své aktivity.

Doporučení:

- Zvýšit informovanost seniorů o nabídce vhodných volnočasových aktivit. Např. zpracováním souhrnného dokumentu o akcích v průběhu jednoho kalendářního měsíce, který bude rozesílán samosprávám v ORP Rokycany s žádostí o zveřejnění na obecních vývěskách.
- Zvýšit povědomí o významu volnočasových aktivit seniorů jako prevenci jejich sociálního vyloučení a nesoběstačnosti. Zejména mezi starosty obcí a pracovníky sociálních odborů a sociálních služeb.
- Zahrnout do vzdělávací nabídky ORP co nejvíce občanů z nespádových obcí.

3.3 Závěry z průzkumu problematiky neorganizované mládeže na Radnicku

Neorganizovaná mládež je „normální“, běžnou strategií adolescentů, kterou uplatňují na cestě k dospělosti. Znamená to, že tato skupina je přítomna v každém městě, obci. To, co z naší zkušenosti z jiných výzkumů odlišuje města a obce, je práce s touto cílovou skupinou. Ve větších městech je tato spolupráce více anonymní, v menších je specifikum spádová škola, čas dětí je více určen dopravním spojením.

Jeden způsob, je přijmutí odpovědnosti a zajištění odborné podpory této skupině. Nazvěme tento přístup preventivní a pomáhající. V této souvislosti připomenu rozhovor se sociální pracovnící, který byl veden přesně z pozice znalosti místních problémů, kdy sociální pracovníce uvedla: „Já se bojím, že spadnou do drog.“ V tomto případě je práce s neorganizovanou mládeží opravdu chápána jako preventivní snaha předejít větším problémům.

Druhý způsob jsme nazvali „hledání viníka“. Namísto diskuze, jak pomoci skupině „neorganizované mládeže“, hledáme viníka tohoto stavu a stýskáme si na rodinné prostředí, na školu, pedagogy, na internet a sociální sítě, na dojíždění rodičů, na to že děti ani rodiče nestojí o naše aktivity..... Tyto diskuze ovšem stav věcí nevyřeší. Je nutné ptát se, jakým způsobem můžeme podpořit bezpečné dospívání a přechod dětí k dopřelému odpovědnému jednání.

Další přístupem, jak s tématem neorganizované mládeže naložit, je „nemluvit“ o něm. Je založen na principu specializace. Škola působí jen v období školního vyučování a v prostoru školy, sportovní aktivity v oblasti sportu, ZUŠ v oblasti výtvarné a hudební... Aktivity jsou dobrovolné a kdo chce, ten si svoji aktivitu najde. Kdo nechce, ten si za to vlastně může sám. Tyto tři principy chápeme jako obecné, ideální typy, které se reálném životě vzájemně prolínají, proplétají.

Určující institucí pro mládež na Radnicu je škola. Základní škola Radnice je spádovou školou pro 26 obcí severní části okresu Rokycany. Asi polovina žáků do školy dojíždí linkovými autobusy, z nichž převážná část zajíždí na zastávku u školy. Kapacita školy je 18 tříd pro 540 žáků a dvě oddělení školní družiny.

V Radnicích jsme se, jak bylo výše uvedeno, setkali s principem preventivním, který zastávala sociální pracovnice, ale i vedení školy, které chápalo aktivity zaměřené na sport jako prevenci a motivaci pro děti. Přesto přístup představitelky školy se lišil od přístupu sociální pracovnice. Sociální pracovnice svůj preventivní přístup založila na existenci sociálních problémů v Radnicích, drogy, dojíždění, problémy s alkoholem, zkušenosti z poskytování sociální práce různým rodinám... Představitelky školy preventivní aktivity nepropojovaly se sociálními problémy. Když jsme se v rozhovorech zaměřili na téma mládeže druhého stupně, obě představitelky školy mluvily o problému aktivizovat tuto skupinu, o tom, jak je obtížné z virtuálního prostoru přejít do prostoru fyzických aktivit. Ale zde se rozhovory zadrhly a přešlo se spíše do obecného mlčení, nebylo možné zjistit, zda existují nějaké sociální problémy, které tato skupina má, které by ji nějak vystihovaly. V tomto směru máme obdobnou zkušenost s různými školami, které spíše mlčí, protože problémy přitahují pozornost, pohybují se na pomezí sociální práce a školního prostředí a je nutná spolupráce, otevřenost a dialog při jejich řešeních. To není pro školy přirozené, stále přežívá ona specializace a uzavřenost prostoru školy, ve kterém se věci řeší uvnitř.

Setkali jsme se tedy ve svém šetření se všemi způsoby komunikace o problematice neorganizované mládeže. Prozatím v městě chybí dialogická spolupráce, která by problém neorganizované mládeže nastínila z různých pohledů a směrů, otevřeně komunikovaná spolupráce mezi sociální pracovníci a školou. Je to způsobeno i tím, že sociální pracovnice je stále ještě novou zaměstnankyní úřadu, sociální práce je stále ještě spíše nesrozumitelnou pracovní činností i tím, že v malém městě se mnoho informací šíří jiným způsobem, než oficiální spoluprací mezi institucemi.

Zároveň je nutné zmínit, že paní ředitelka deklarovala spolupráci, mluvila i o tom, že je možné poskytnout NZDM zázemí uvnitř školy, přistupovala k možnosti zavedení nové instituce do města s odbornou erudicí. Obě se shodují, že potenciál rozvinout úspěšně tuto sociální službu ve městě je a pokud je počet dojíždějících dětí tak velký, je i logické, že by škole i městu tato služba usnadnila práci s mládeží. Zároveň vnímáme velký přínos pro rodiče, kteří pracují jinde, než v Radnicích, či spádových obcích a jejich děti jsou tak odkázány pouze na organizované aktivity, které nejsou pro všechny.

Závěr:

Ideální plán na zřízení nízkoprahového klubu tak, jak jej zmiňovali v rozhovorech jednotliví aktéři tohoto procesu, se skládá z následujících činností – depistáž terénu, odborná podpora, podmínky působení neziskové organizace, podmínky zavedení sociální služby do města (politická podpora, finanční podpora, provozní podpora – spolupráce dotčených organizací), evaluace provozu nízkoprahového klubu. V současné době je proces v mrtvém bodě bez ekonomického zajištění provozu a dohodnuté spolupráce dotčených subjektů. Hlavní otázkou je, kdo má být odpovědným garantem procesu zavedení sociální služby do lokality na místní úrovni a jakým způsobem lze

zprostředkovat dialog mezi výše uvedenými subjekty. V celém procesu se odborná znalost prolíná s ekonomickými možnostmi a politickou garancí výkonu sociální služby na místní úrovni.

Doporučení:

- Jasně nastavit roli garanta a odpovědného pracovníka procesu zavedení nízkoprahového klubu na místní úrovni.
- Vjasnit role a možnosti jednotlivých aktérů s ohledem na jejich působení v procesu zavedení sociální služby na místní úrovni - nezisková organizace, sociální pracovníce, krajský úřad, škola, zastupitelstvo a rada města...
- Nastavit dialog mezi školou (ředitelka školy, výchovná poradkyně) a sociální pracovníci. Nejlepší způsob je možnost uspořádání případové konference na půdě úřadu či školy o místním konkrétním problému a nastavit sdílení informací, kompetence a hranice spolupráce.
- Definovat obsah práce sociální pracovníce dvojkové obce s ohledem na přenesenou působnost. Zákon formuluje tuto činnost velmi obecným způsobem a je nutné za součinnosti kraje, trojkových a dvojkových obcí jasně vydefinovat činnost sociálního pracovníka, včetně jeho financování.
- Oddělit výkon sociálního pracovníka pečovatelské služby od činnosti sociálního pracovníka městského úřadu, protože zde může docházet k různým střetům ohledně přenosu informací, výkonu služby apod.

3.4 Závěry z šetření potřeb klientů rané péče na Rokycansku⁸

Závěry:

- ✓ Rodiny s dětmi se zdravotním postižením se od počátku narození dítěte potýkají s nedostatkem informací o tom, co mohou klienti využít, na koho se obrátit (v rámci rané péče či dalších služeb apod.). Pediatři (potažmo obecně zdravotnická zařízení, vyjma specializovaných lékařů a zařízení) nepředávají rodinám informace, případně bagatelizují či přehlíží zdravotní problémy dětí. Stejně tak nejsou dostatečně informované obce či sociální pracovníci na obcích, pro které může být složité orientovat se v problematice rané péče, potažmo v problematice zdravotního postižení dětí jako takové. Špatná informovanost vede k tomu, že se rodinám dostává podpora sociálních služeb pozdě.
- ✓ Běžné školy mají často negativní přístup k inkluzi a speciální zařízení pro děti s kombinovaným postižením, které zajišťují i povinnou školní docházku, nejsou k dispozici, příp. jsou finančně náročná, je problém do nich dítě pravidelně dovážet, nebo nemají volné kapacity. V Rokycanech funguje pouze jedna škola více nakloněná inkluzi, která je ale vhodná pouze pro děti s lehkým postižením. Pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením je komplikované najít vhodnou školu či školku, přístup jednotlivých zařízení je otázkou individuálních přístupů pedagogů, asistentů či ředitelů.
- ✓ Péče o dítě se zdravotním postižením je velice náročná a rodinám často chybí možnost odlehčení či sdílené péče. Příbuzní mohou mít z hlídání dítěte strach z důvodu handicapu a pečovatelé musí mít alespoň základní zdravotní kurz, aby mohli poskytovat specializovanou péči. Dle poskytovatelů rané péče i klientů v regionu chybí služby osobní asistence (i přes existenci dvou organizací, které tuto službu nabízí – Oblastní charita Rokycany a Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje, pracoviště Rokycany) či (pobytové) odlehčovací služby (terénní odlehčovací službu zajišťuje Domov – plzeňská hospicová péče, z.ú. ve vzdálenosti 40 km od kontaktního místa v Plzni), případně pečovatelské služby, které by mohly pomáhat s péčí o dítě. V blízkosti regionu funguje

⁸ C PKP ZČ, 2019. Zpráva z šetření potřeb klientů rané péče na Rokycansku.

pouze Centrum Hájek nabízející denní stacionář, služba je ale poměrně finančně náročná, a v Plzni funguje denní stacionář Človíček, který se potýká s nedostatkem kapacit.

- ✓ Mnoho informací získávají rodiny s dětmi se zdravotním postižením také od ostatních rodin v podobné situaci. Předávání kontaktů probíhá na základě oboustranného souhlasu přes organizace poskytující ranou péči. V domáckém regionu funguje setkávání rodin s dětmi se zdravotním (zejména mentálním) postižením. V Rokycanech se také schází rodiny s dospělými dětmi se zdravotním postižením v rámci Klubu Korálky, těchto setkání se ale klienti rané péče nezúčastňují.
- ✓ Rodiny s dětmi se zdravotním postižením se po 7. roce věku dítěte ocitají bez další pomoci jakékoliv sociální služby, mohou využít pomoc Speciálně pedagogického centra, které je ale orientované pouze na podporu ve vzdělávání. V Regionu působí pouze organizace SENs, která se zaměřuje na děti od 2 do 18 let s poruchami autistického spektra, závažnými poruchami vývoje řeči (vývojová dysfázie), narušeným mentálním vývojem (mentální handicap) nebo dalšími vážnějšími psychiatrickými a neurologickými problémy, a na kterou raná péče může klienty odkázat.
- ✓ Výše uvedené problematické situace se mohou lišit v závislosti na charakteru postižení dítěte, například rodiny s dětmi pouze se sluchovým postižením nemusí mít takové problémy s hledáním předškolního či školního zařízení, případně pro ně nemusí být tak problematická nedostupnost osobní asistence. V souvislosti s cílovou skupinou se Centrum pro dětský sluch Tamtam a Raná péče Kuk, z.ú. (na rozdíl od Diakonie ČCE – středisko Praha) v takové míře nepotýkají s nedostatkem kapacit, protože někteří klienti opouštějí službu před 7. rokem dítěte.
- ✓ Všechny organizace poskytující ranou péči vnímají mírný stabilní nárůst klientů, do budoucna se ale obávají stálého růstu, na který by nemusely stávající kapacity stačit. Zároveň se potýkají s částečnou „neviditelností“ na lokální úrovni, která vyplývá z jejich krajské či nadkrajské působnosti. Z toho vyplývá také velice složité získávání financí nejen od obcí.

Doporučení:

Oblast informovanosti:

- ✓ Prezentovat služby rané péče lékařům v regionu na jejich setkání – prezentaci služeb na setkání koordinuje vedoucí Odboru sociálního a zdravotního MěÚ Rokycany (dále jen OSZ) Mgr. Jiří Kruba. Příp. s vedoucím OSZ projednat za tímto účelem možnost setkání přímo pediatrů.
- ✓ Informovat osobně o službě a potřebě finanční spoluúčasti zástupce obcí, z nichž pocházejí klienti služeb rané péče. Obecně ke krátkému seznámení starostů obcí se službou lze využít setkávání starostů v rámci mikroregionů či pod ORP (pokud by se uskutečnilo).
- ✓ V případě zájmu ze strany sociálních pracovníků OSZ MěÚ Rokycany, MěÚ Radnice a MěÚ Zbiroh a sociálních pracovníků poskytovatelů souvisejících soc. služeb uspořádat informační seminář, kde je blíže seznámit s problematikou zdravotních postižení a handicapů u dětí a se službami rané péče. Seminář o problematice zdravotního postižení dětí a služeb rané péče je možné uspořádat také v rámci komunitního plánování sociálních služeb (např. v září 2019).
- ✓ Umožnit sociálním pracovníkům obecních úřadů vzdělávat se v oblasti zdravotního postižení dětí (vývojových poruch dětí, kombinovaných postižení apod.).
- ✓ O službách rané péče informovat širokou veřejnost prostřednictvím obecních zpravodajů. Seznam zpravodajů (s kontakty) využívaných v rámci komunitního plánování sociálních služeb je k dispozici u vedoucího OSZ.

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Rokycansku (2019)

- ✓ Informovat o problematice zajištění rané péče také na krajské úrovni a projednat možnosti, jak řešit informovanost a zapojení obcí (jejich finanční spoluúčast) také z krajské úrovně.

Oblast sdílení informací a zkušeností a setkávání pečujících:

- ✓ Dle zájmu ze strany rodin se zdravotně postiženými dětmi a dle možností realizátora (UCHO, z.s., Centrum Ouško, Kdyně) pokračovat v pořádání Kolaboratoria v rokycanském regionu. První Kolaboratorium proběhlo 5. 6. 2019.
- ✓ Projednat s Klubem Korálky možnost propojení setkávání klubu i s klienty rané péče a zjistit zájem o setkávání v klubu z řad rodin se zdravotně postiženými dětmi.

Oblast zajištění potřebné péče a podpory:

- ✓ Uskutečnit setkání s místními pečovatelskými službami (konkrétní poskytovatelé viz mapa působnosti pečovatelské služby), službami osobní asistence (Oblastní charita Rokycany, Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje, příp. Hewer) a terénní odlehčovací službou (Domov – plzeňská hospicová péče, z.ú.) a projednat možnosti a bariéry pro poskytování služeb rodinám a dětem s těžším zdravotním handicapem.
- ✓ Rozšířit kapacitu sociální rehabilitace organizace SENs tak, aby mohla službu poskytnout více zájemcům z řad rodin se zdravotně postiženými dětmi (bývalých klientů rané péče), a rozšířit službu o další aktivity určené dětem odcházejícím ze základního školství.
- ✓ Zajistit v Plzeňském kraji pobytovou odlehčovací službu pro děti se zdravotním postižením.
- ✓ Zajistit v Plzeňském kraji službu pro pečovanou osobu v případě krizové situace nemohoucnosti pečující osoby.
- ✓ Dále blíže definovat a specifikovat chybějící služby pro rodiny se zdravotně postiženými dětmi ve věku od 7 let (např. denní stacionář) a hledat možnosti jejich zajištění v regionu.

Oblast vzdělávání dětí se zdravotním postižením:

- ✓ Problematiku inkluzivního vzdělávání v regionu a přístupu k němu je žádoucí projednat na Odboru školství a kultury MěÚ Rokycany či s dalšími zřizovateli MŠ a ZŠ v regionu a/nebo ji přenést do procesu tvorby Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání ORP Rokycany II. (hlavní manažer projektu je Mgr. Lenka Klabáčková).
- ✓ Případně uspořádat užší setkání k problematice inkluze a přístupu k němu v rámci komunitního plánování sociálních služeb spolu s dalšími organizacemi jako např. Člověk v tísni, Pedagogicko-psychologická poradna a dalšími. Blíže projednat nedostatky a potřeby, které poté přenést do tvorby místního akčního plánu rozvoje vzdělávání.
- ✓ Možnost prezentovat služby rané péče na setkání ředitelů ZŠ a MŠ, které pořádá Odbor školství a kultury MěÚ Rokycany (po projednání s odborem) či na setkání výchovných poradců, které pořádá místní Pedagogicko-psychologická poradna (po projednání s poradnou).

3.5 Závěry z průzkumu potřeb rodičů se zdravotně postiženými dětmi (členů Klubu Korálky z Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR)⁹

Rodiny se zdravotně postiženými dětmi se nejčastěji potýkají se zajištěním péče o dítě, když o něj po nějakou dobu sami nemohou pečovat – ať už na hodinu či dvě, kdy si potřebují něco zařídit či se účastnit nějaké aktivity, nebo na den, dva či týden dovolené. Stejně tak může být problémem nemoc pečujícího a zajištění potřebné péče o dítě v této době. Nejvíce je rodiči postrádána služba, která by

⁹ C PKP ZČ, 2018. „Průzkum potřeb poskytování sociálních (a návazných) služeb na Rokycansku“.

zajistila péči o postiženého člena rodiny v odpoledních a večerních hodinách a o víkendu. Běžná pracovní doba, po kterou mohou být rodiče v zaměstnání, je stávajícími službami dobře pokryta, ale zajištění služeb mimo pracovní dobu je v regionu velmi nedostatečné. U mladších maminek často s hlídáním pomohou třeba babičky, ale u větších dětí či dospělých se zdravotním postižením často není taková možnost. V regionu také není dostupná odlehčovací služba, která by zajistila péči o dítě na více dní a umožnila pečující osobě nezbytný odpočinek. Rodiče by uvítali, kdyby odlehčovací služba byla místně dostupná a také finančně přijatelná.

Pečovatelé, obzvláště pokud jsou na péči sami a navíc pečují o své vnouče, také významně pociťují potřebu řešit, jak zajistit péči do budoucna, až jednou oni sami nebudou moci. V souvislosti s tím, že změna prostředí může být pro zdravotně postiženého problematická, by někteří pečující rádi využili zařízení, kde by mohly žít obě generace se zajištěním potřebných služeb.

Problémy rodičům způsobují také bariéry v zařízeních. Rodiče se setkali např. s tím, že lékař, na kterého je zdravotně postižený již zvyklí, nově ordinuje v budově bez výtahu. Dostat se k lékaři je pak velmi náročné – rodiče se pro pomoc museli již obrátit i na policii, hasiče či sanitku, někdy pomohou dělníci na ulici.

Lidé s lehčím zdravotním handicapem, kteří by se rádi osamostatnili, ale mají nízký příjem, se potýkají s nedostatkem cenově dostupných bytů. S asistencí by byli schopni samostatně bydlet, ale ze svého příjmu nemohou uhradit standardní výši nájmu v bydlení.

V neposlední řadě je pro rodiče náročné vyhledávat informace o službách, které by jim mohly pomoci. Informace zjišťují nejčastěji na internetu, což ale nebývá jednoduché (je těžké v přemíře informací najít ty správné). Uvítali by jeden obecný informační zdroj, případně zasílání novinek a aktuálních informací do Klubu Korálky. Základní sociální poradenství sociálních služeb dle zkušenosti rodičů příliš nefunguje.

Ojediněle zazněla připomínka k podhodnocení příspěvků na péči, jejich výše často nekorresponduje se skutečným zdravotním stavem člověka.

3.6 Závěry z průzkumu potřeb soběstačných seniorů (členů Klubu důchodců Rokycany)¹⁰

Součástí dotazníkového šetření byla také otázka na problémy, se kterými se senioři v běžném životě potýkají. Na otázku odpovědělo 18 seniorů ze 48. Někteří označili více problémů, se kterými se potýkají. Nejčastěji se jedná o následující:

- osamělost (uvedeno 9x), kterou senioři zažívají např. po úmrtí manžela či během pracovního týdne, kdy jsou členové rodiny v zaměstnání či ve školách,
- špatný přístup na úřady, instituce kvůli bariérám (uvedeno 4x) – konkrétně byl zmíněn problém vysokých ohrubníků, které by bylo třeba snížit a opatřit nájezdy, a také neprůjezdnost náměstí i pro invalidy,
- problémy s menší soběstačností v péči o domácnost (uvedeno 3x),
- a jiné problémy (uvedeno 5x), konkrétně následující:
 - problémy se soužitím s Romy,
 - chybějící čistírna a prádelna,
 - v souvislosti s cizinci ve městě malá bezpečnost v ulicích, když je tma,
 - v souvislosti se zdravotním stavem problémy s pohybem,
 - obava, že člověk přestane zvládat běh doby.

¹⁰ C PKP ZČ, 2018. „Průzkum potřeb poskytování sociálních (a návazných) služeb na Rokycansku“.

6 seniorů uvedlo, co by jim při řešení problémů pomohlo:

- více sociálních služeb,
- v penzionu zajistit služby i během noci a svátků,
- větší informovanost o možnostech využití volného času důchodců,
- možnost projet náměstí a ne kvůli 100 metrům objíždět s devadesátiletou invalidní matkou celé město od Žďáru na malé náměstí a ještě platit parkovné,
- více zájmové činnosti,
- zajistit činnost čistírny v Rokycanech,
- možnost měsíčních objednávek na mytí oken, utírání skříní ve výškách a věšení záclon.

4. SWOT analýzy stávajícího systému sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů služeb a vize života cílových skupin v sociální oblasti v regionu

SWOT analýzy shrnují vnitřní silné a slabé stránky a vnější příležitosti a ohrožení systému sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů. Podkladem pro zpracování SWOT analýz byly vypracované analýzy z úvodního mapování stávající sociální situace v regionu. SWOT analýzy byly poté projednány a upraveny pracovními skupinami a projednány a schváleny řídicí skupinou.

Vize představují ideální podobu života cílových skupin v kontextu sociální oblasti v budoucnu. Byly vypracovány jednotlivými pracovními skupinami a poté projednány a schváleny řídicí skupinou.

- Senioři a osoby se zdravotním postižením

Silné stránky	Slabé stránky
• V regionu je poměrně široká síť sociálních služeb poskytovaných cílové skupině, a to jak pobytových, tak ambulantních a terénních • Pobytové služby jsou rozprostřeny v regionu (nejsou soustředěny do jednoho města) • V regionu působí více poskytovatelů terénních asistenčních služeb (PS, OA) – možnost pokrytí celého regionu kvalitními terénními službami • Některé ze služeb pro cílovou skupinu mají aktuálně volnou kapacitu (pečovatelská služba, ambulantní služby a některá pobytová zařízení) • Nově působí v regionu služba zaměřená na oblast poruch autistického spektra • V regionu jsou provozovány DPS (9 DPS v sedmi obcích – celkem s 276 byty) • V regionu působí velké množství návazných služeb pro cílovou skupinu (domácí zdravotní péče, domácí hospicová péče, kluby důchodců, organizace sdružující zdravotně postižené a další) • Zvyšuje se finanční podpora služeb ze strany obcí • Dlouhodobá realizace KPSS a dobrá spolupráce institucí a subjektů v sociální oblasti • Na webových stránkách města Rokycany je přehled sociálních a souvisejících služeb v elektronické podobě • K informování o sociálních službách je možné v regionu využít obecní zpravodaje, také někteří poskytovatelé sociálních služeb	• Nedostatečná kapacita služeb osobní asistence a sociální rehabilitace • Duplicita žádostí do pobytových zařízení a z toho vyplývající neznalost přesné poptávky po pobytových službách • Nedostatečné pokrytí celého regionu kvalitními terénními službami v dostatečném rozsahu (zajištění péče v odpoledních a večerních hodinách a o víkendu) • V některých obcích v regionu je nedostatek aktivit pro soběstačné seniory umožňující jim společenský kontakt • Chybějící dostupné malometrážní byty pro seniory, kteří mají sníženou soběstačnost v péči o domácnost (byty supluje DPS) • Nedostatečná kapacita DPS v regionu (celkem zjištěno 160 žádostí) • Chybějící finančně dostupné byty pro osoby se zdravotním postižením, které by zvládly s asistencí samostatně bydlet • Chybí místně a finančně dostupná odlehčovací služba pro neformální pečující, rodiny se zdravotně postiženými dětmi (případně další služby pro tuto CS) • Chybí zajištění komplexní podpory pro klienty s poruchou autistického spektra a aktivity pro dospělé s poruchou autistického spektra • Existence stavebních bariér komplikujících pohyb a využívání služeb pro seniory, zdravotně postižené či maminky s kočárky • Nízká informovanost obcí o službách pro občany

vydávají vlastní občasníky	• Chybí snadno dostupný kompletní informační zdroj o sociálních a souvisejících službách včetně aktualit • V některých obcích v regionu je méně dostupná lékařská péče pro cílovou skupinu, či problematická doprava seniorů k lékaři • V regionu není zajištěna služba denní stacionář
Příležitosti	Ohrožení
• Nastavení sociální politiky podporující terénní asistenční služby pro seniory a zdravotně postižené umožňující jim co nejdelší setrvání v domácím prostředí • Příprava zákona o sociálním bydlení • Obce v regionu mají vlastní bytový fond (minimálně cca 1348 bytů) • Ochota a vůle obcí řešit problematiku cílové skupiny, některé obce připravují projekty na rozvoj služeb pro cílovou skupinu • Finance z ESF	• Populace v území postupně stárne, zvyšuje se index stáří i průměrný věk • V regionu převažují obce s nepříznivým indexem stáří • Nejvíce stárnou obce v severní části území Rokycanska, nacházející se na pomezí Rokycanska a SO ORP Kralovice, které jsou zároveň vzdálenější od větších měst • V regionu roste počet invalidních důchodců a počet předčasných důchodů • Zadluženost seniorů v regionu (za rok 2017 bylo v exekuci 221 seniorů nad 65 let, tj. 7 % z osob v exekuci) • Nárůst osamělosti seniorů, kteří žijí bez širší rodiny • Chybějící personální zdroje pro sociální služby – kvalifikovaní sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách (i zdravotní a rehabilitační personál) • Nejistota výše finanční podpory ze strany KÚ PK, neexistence pravidel pro vstup do základní krajské sítě

Vize

V regionu je dostatek terénních asistenčních služeb i dalších návazných služeb (např. mytí oken), které umožňují seniorům nadále žít v domácím prostředí. V regionu je zajištěn bezplatně systém pomoci pro seniory, kteří žijí sami, kdy po zmáčknutí tlačítka přijede potřebná pomoc (zdravotní, sociální). V případě, kdy senior již nemůže zůstat ve svém domácím prostředí, je k dispozici více menších domů s dostupnou pečovatelskou službou – tyto domy jsou bezbariérové, s důstojnou společenskou místností, se zajištěním funkce domovníka či správce, který udržuje pořádek a pomáhá s řešením konfliktů.

Lidé se zdravotním postižením v regionu mají možnost bezbariérové komunikace na úřadech, v nemocnicích i dalších institucích (tablety, dostatek tlumočnicků), vč. bezbariérových přístupů do budov, mají přístup k dostupným informacím ze strany pracovníků úřadů a na webových stránkách. Pro lidi se zdravotním postižením je v regionu dostatek terénních služeb, které jim umožňují setrvat ve svém domácím prostředí, a také dostatek odlehčovacích služeb, které umožňují potřebný odpočinek pečujících osob. V regionu je dále dostatek dostupných sociálních bytů pro lidi se

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Rokycansku (2019)

zdravotním postižením. V regionu je zajištěna návaznost služeb pro lidi se zdravotním postižením. Veřejnost má informace o tom, jak k osobám se zdravotním postižením přistupovat.

- Děti, mládež a rodiny s dětmi

Silné stránky	Slabé stránky
• V regionu působí více poskytovatelů sociálních služeb zaměřených na CS • Velký nárůst úvazků asistentů pedagoga ve školách a školkách • Dobrá spolupráce některých škol se sociálními službami • Zajištěny související služby pro cílovou skupinu (předškolní klub, náhradní rodinná péče, doučování dětí a další) • V Rokycanech existence sociálního bydlení s podporou pro cílovou skupinu a koordinace podpory v rámci sociálního bydlení • Dlouhodobá realizace KPSS a dobrá spolupráce institucí a subjektů v sociální oblasti • Přehled sociálních a souvisejících služeb v elektronické podobě na webu města Rokycany • V Rokycanech funguje dětský psychiatr a psycholog, který dobře spolupracuje s OSPOD	• Z pohledu OSZ MěÚ Rokycany je ve školách špatná informovanost o aktivitách OSPOD a negativně vnímán OSPOD ze strany veřejnosti • V obcích v regionu je nedostatek volnočasových aktivit (6 obcí vnímá tento problém) a aktivit pro neorganizované děti (4 obce) • Chybí chráněné bydlení pro mentálně postižené matky a matky s psychiatrickou diagnózou, které by zvládly samostatně bydlet s pomocí sociální služby • Nedostatek dostupných a sociálních bytů pro rodiny s dětmi • Nezáměr některých škol spolupracovat se sociálními službami • Chybí snadno dostupný kompletní informační zdroj o sociálních a souvisejících službách včetně aktualit • Chybí prevence zadluženosti pro rodiny i pro děti, kterým chybí finanční gramotnost • Chybí doučování v regionu mimo město Rokycany • Chybí služba zaměřená na drogovou problematiku v regionu mimo město Rokycany • Malá kapacita terénní služby SAS Člověka v tísni s ohledem na velikost území • Nedostatečná praktická podpora a pomoc při začleňování dětí se speciálními potřebami do škol • Nárůst počtu dětí cizinců
Příležitosti	Ohrožení
• Roste počet dětí do 14 let v regionu • Klesá počet dětí v ústavní péči • Některé obce připravují projekty na rozvoj služeb pro cílovou skupinu (Sebečice připravují výstavbu 3. bytů pro mladé rodiny, Újezd u Svatého Kříže připravuje centrum pro děti a seniory) • Možnosti poskytovatelů rozšířit své služby	• Nárůst počtu dětí v evidenci kurátora pro mládež • Rodiny s dětmi v bytové nouzi žijící na ubytovnách • Spádovost Rokycan pro osoby v bytové nouzi v souvislosti s provozováním sociálního bydlení • Vysoká rozvodovost manželství v ČR

do regionu – např. mobilní formou nízkoprahové zařízení • Obce v regionu mají vlastní bytový fond (minimálně cca 1 348 bytů) • Příprava zákona o sociálním bydlení • Finance z ESF – např. na podporu ohrožených dětí a mládeže • Rozšíření kapacit SAS Člověka v tísni pro Rokycansko	• Vliv IT technologií a sociálních sítí na život dětí a mládeže • Chybějící personální zdroje pro sociální služby – kvalifikovaní sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách • Nejistota ohledně výše finančních prostředků – končící IP KÚ PK, neexistence pravidel pro vstup do základní krajské sítě v případě rozšíření služeb • Končící programovací období EU
--	--

Vize

Pro všechny rodiny s dětmi je v regionu dostatek dostupných standardních bytů mimo sociálně vyloučené lokality. V regionu je dostatek krizových pobytových zařízení pro rodiny s dětmi v bytové nouzi (neexistují ubytovny či jiné nestandardní bydlení).

Vzdělávání je běžně dostupné pro každé dítě (každé dítě se bezpečně dostane do školy a nemá ve škole hlad). Je zajištěn dostatek podpory pro děti, rodiny a pracovníky škol ve vzdělávání (přístup k informacím pro rodiny, otevřenost škol, dostatek sociálních služeb, dostatek dobrovolníků, dostatečné kapacity pracovníků škol, spolupráce subjektů, podpora pro učitele, ředitele, praktická realizace inkluzivních opatření, kapacity PPP).

V regionu je dostatek služeb zajišťujících podporu pro děti, mládež a rodiny (i cizinců) nacházející se v nepříznivé situaci. Je zde dostatek dostupných volnočasových aktivit s nízkým vstupem (i pro rodiny bez příjmu a pro děti s handicapem). Služby jsou provázané a spolupracující a mají zajištěné stabilní financování.

Cílová skupina (vč. cizinců) i odborná veřejnost má dostatek informací o sociálních službách, vč. návodu, jak postupovat v nepříznivých situacích.

- Ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením

Silné stránky	Slabé stránky
• V regionu působí více poskytovatelů sociálních služeb zaměřených na CS • V regionu fungují krizová zařízení pro občany v bytové nouzi • V Rokycanech působí terénní program pro cílovou skupinu osob závislých a ohrožených závislostí na drogách • V obci Raková vznikl sociální podnik pod organizací Diakonie Západ • V regionu jsou zajišťovány i související služby pro CS (probační a resocializační programy, pomoc obětem trestných činů, potravinová pomoc, workshopy v oblasti drogové problematiky apod.) • V regionu fungují ubytovny s doplatkem na	• Malá kapacita terénních služeb Člověka v tísni vzhledem k velikosti území • Chybí služby zaměřené na drogovou problematiku na Radnicku • Chybí možnost testování na drogy (případně substituční léčba) přímo v Rokycanech • Nedostatek tlumočnicků pro práci s cizinci • Chybí krizové lůžko pro lidi bez přístřeší či v krizové situaci (včetně hygienického zázemí) • Chybí dostupné a sociální byty pro cílovou skupinu • Chybí pobytová služba (např. DZR) pro lidi bez domova se závislostí • Noclehárna v Rokycanech má nízkou kapacitu

bydlení pro lidi v bytové nouzi • Dlouhodobá realizace KPSS a dobrá spolupráce institucí a subjektů v sociální oblasti • Přehled sociálních a souvisejících služeb v elektronické podobě na webu města Rokycany	a nulovou toleranci na alkohol a dostupnost pro cílovou skupinu je tudíž snížena • Nejasné pravidla pro potravinovou pomoc • Nedostatečná kapacita dluhového poradenství
Příležitosti	Ohrožení
• Nízká nezaměstnanost (2017 – 2,7 %) • Obce v regionu mají vlastní bytový fond (minimálně cca 1 348 bytů) • Příprava zákona o sociálním bydlení • Některé obce v regionu mají zájem a potřebu řešit sociální bydlení • Blízkost krajského města – využití služeb pro cílovou skupinu • Finance z ESF • Novela zákona o insolvenčních, umožňující širší skupině obyvatel využít oddlužení	• Roste počet klientů a kontaktů kurátora pro dospělé (zejména dlouhodobá práce) • Nárůst skupiny seniorů bez domova a bezdomovců se závislostmi • Nárůst počtu cizinců • Roste zadluženost občanů v regionu • V regionu se nachází lokality, jejichž obyvatelé jsou ohroženi sociálním vyloučením • Drogová problematika nejvíce na periferii ORP (Zbiroh, Hrádek, Radnice) • Chybí personální zdroje pro sociální služby – kvalifikovaní sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách • Nejistota ohledně výše finančních prostředků – končí IP KÚ PK, neexistence pravidel pro vstup do základní krajské sítě v případě rozšíření služeb

Vize

Pokud za 30 let bude stále existovat cílová skupina ostatních osob ohrožených sociálním vyloučením, větší města budou provozovat systém sociálního bydlení (koncept „housing first“) s příznivými podmínkami pro CS (neexistence lhůty pro bezdlužnost) bez prostorového určení sociálních bytů. Vedle sociálního bydlení funguje chráněné bydlení s menší dopomocí pro občany, kteří nejsou schopni samostatně bydlet. Dále je dostupné tréninkové pracoviště pro dlouhodobě nezaměstnané, finanční poradenství pro „střední třídu“ a materiální pomoc pro potřebné (vč. možnosti zajištění bezúročné půjčky od města pro dlužící občany). V regionu je také dostupná systematická potravinová pomoc.

V celém regionu bude dostatek krizových zařízení (i ve Zbirohu, Radnicích). Zároveň funguje domov pro osoby zdravotně znevýhodněné bez finančního zajištění (důchodový věk, ale bez nároku na důchod) a v regionu je také pro CS k dispozici buňka s hygienickým zázemím.

Pro CS jsou dostupné terapeutické služby a standardní lékařská péče. Vedle sociálního bydlení existuje dostatek sociálních služeb odpovídající potřebám místních občanů ohrožených sociálním vyloučením. Práce sociálního pracovníka je vážená, prestižní, dobře finančně ohodnocena a vyhledávána. Vedle sociální práce existuje i dostatečná síť dobrovolníků.

5. Cíle rozvoje sociálních a souvisejících služeb na Rokycansku

Navržené cíle rozvoje sociálních a souvisejících služeb na Rokycansku jsou výstupem procesu komunitního plánování. Vychází z diskuzí v pracovních skupinách, které projednávaly výstupy z úvodního mapování aktuální sociální situace v regionu a zjištěné potřeby, a závěrů řídicí skupiny.

Cíle představující hlavní dílčí oblasti zájmu, které je potřeba řešit. Cíle jsou rozděleny do jednotlivých cílových oblastí a dále pak rozpracovány do opatření. Ta představují soubor aktivit, které je třeba vykonat pro naplňování cílů. Aktivita jsou pak výčtem činností realizovatelných v rámci opatření.

Přehled cílů a opatření:

CÍLOVÁ OBLAST	PODPORA SENIORŮ A OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM
CÍL 1	Rozvoj terénních asistenčních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením
Opatření 1.1	<i>Rozvoj pečovatelské služby v regionu</i>
	a) Zajištění dostupnosti pečovatelské služby v celém regionu
	b) Dle potřeb místních občanů rozšíření provozní doby pečovatelských služeb
	c) Zvyšování kvality pečovatelských služeb zaměřením na péčové úkony
Opatření 1.2	<i>Rozvoj osobní asistence a terénní odlehčovací služby v regionu</i>
	a) Navýšení kapacit osobní asistence a terénní odlehčovací služby v regionu
	b) Podpora zlepšení podmínek poskytování služby
	c) Zvyšování kvality osobní asistence
CÍL 2	Rozvoj služeb pro osoby s poruchou autistického spektra a pro děti se zdravotním postižením a jejich rodiny
Opatření 2.1	<i>Rozvoj služby sociální rehabilitace</i>
	a) Rozšíření služby o aktivity pro středně funkční děti odcházející ze základního školství a pro dospělé
	b) Navýšení kapacit sociální rehabilitace
Opatření 2.2	<i>Rozvoj služeb rané péče</i>
	a) Navýšení kapacit služeb rané péče
	b) Zvýšení informovanosti o službě raná péče (viz cíl 14 Podpora informovanosti o sociálních službách)
	c) Vzdělávání sociálních pracovníků obecních úřadů v oblasti zdravotního postižení dětí a setkávání (individuální či skupinová) k této problematice a ke službám rané péče
CÍL 3	Podpora a rozvoj pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením
Opatření 3.1	<i>Stabilizace domova pro osoby se zdravotním postižením Domova sociálních</i>

	služeb Liblín
	Zajištění odpovídajících prostor pro pobytovou službu v souladu se standardy sociálních služeb
Opatření 3.2	Zajištění pobytových služeb pro pečující a/nebo pečované osoby
	a) Zajištění pobytové odlehčovací služby pro děti
	b) Zajištění pobytové služby společné pro stárnoucí rodiče a jejich zdravotně postižené děti, o které pečují
	c) Zajištění služby pro pečované osoby v případě krizové situace nemohoucnosti pečujících osob
Cíl 4	Doprava pro osoby se zdravotním postižením (či seniory)
Opatření 4.1	Rozvoj dopravy pro osoby se zdravotním postižením (či seniory) v rokycanském regionu
Cíl 5	Podpora a rozvoj služeb pro osoby s duševním onemocněním
Opatření 5.1	Podpora a rozvoj terénních služeb pro osoby s duševním (příp. kombinovaným) onemocněním
	a) Zachování a příp. rozšíření kapacit a rozvoj služby sociální rehabilitace Komunitního týmu Plzeň-venkov organizace Ledovec v rokycanském regionu pro osoby s duševním (příp. kombinovaným) onemocněním
	b) Podpora vzniku multidisciplinárního týmu a jeho dostatečných kapacit pokrývajících rokycanský region
Opatření 5.2	Zajištění služby s bydlením pro matky s duševním (příp. mentálním nebo kombinovaným) onemocněním
	Zajištění služby s bydlením a terénní podporou pro matky s duševním (příp. mentálním nebo kombinovaným) onemocněním
Cíl 6	Podpora, příp. rozvoj pobytových a ambulantních služeb pro seniory
Opatření 6.1	Podpora, příp. rozvoj pobytových služeb pro seniory
	Zachování stávajících kapacit pobytových služeb pro seniory, příp. jejich navýšení
Opatření 6.2	Podpora ambulantních služeb pro seniory
	Zmapování potřeby denního stacionáře pro seniory v Rokycanech, příp. zajištění služby
Cíl 7	Podpora služeb pro aktivní seniory
Opatření 7.1	Podpora informovanosti o aktivitách pro soběstačné seniory
	Zajištění jednotného informačního zdroje pro informování o aktivitách pro seniory
CÍLOVÁ OBLAST	PODPORA DĚTÍ, MLÁDEŽE A RODIN S DĚTMI V SOCIÁLNĚ NEPŘÍZNIVÝCH SITUACÍCH

CÍL 8	Rozvoj služeb pro děti a mládež
Opatření 8.1	Zajištění služby nízkoprahového klubu pro děti a mládež na Radnicku
	Projednání možnosti pilotního zajištění služby nízkoprahového klubu na Radnicku, příp. zajištění služby
CÍL 9	Rozvoj služeb pro rodiny
Opatření 9.1	Spolupráce sociálních služeb a soudců
	Zachování spolupráce OSPODu a soudu se sociálními službami dle seznamu služeb, jejich aktivit a kontaktů
Opatření 9.2	Podpora dobrovolnictví pro doučování a podporu rodičovských kompetencí
	a) Zvýšit informovanost o dobrovolnictví při doučování dětí prostřednictvím aktivit cíle 13
	b) Předávání informací aktivním seniorům na obcích o možnosti dobrovolnictví
CÍLOVÁ OBLAST	PODPORA OSOB OHROŽENÝCH SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM
CÍL 10	Rozvoj služeb pro osoby bez přístřeší, zadlužené osoby a osoby závislé na návykových látkách
Opatření 10.1	Zajištění pobytové služby pro osoby bez přístřeší se sníženou soběstačností a minimálními příjmy
	Zajištění pobytové služby pro osoby bez přístřeší se sníženou soběstačností a minimálními příjmy
Opatření 10.2	Rozvoj služeb pro osoby v bytové nouzi
	Rozšíření kapacit azylového domu a noclehárny (příp. zavedení služby krizová pomoc)
Opatření 10.3	Podpora a rozvoj služeb v oblasti dluhů
	a) Zachování kapacit služeb dluhového poradenství (vč. služeb v oblasti oddlužení dle akreditace) a příp. rozvoj kapacit dle aktuálních potřeb v regionu
	b) Podpora účinné prevence vzniku dluhů
Opatření 10.4	Podpora a příp. rozvoj služeb v drogové oblasti
	a) Podpora a rozvoj spolupráce se službami zajišťujícími kontaktní a poradenské služby v regionu dle potřeby
Opatření 10.5	Rozvoj služeb pro cizince
	Projednání možnosti provozování kontaktního místa pro cizince (mimo země EU) v Rokycanech, příp. zajištění kontaktního místa.
CÍLOVÁ OBLAST	SPOLEČNÉ CÍLE
CÍL 11	Rozvoj dostupného a sociálního bydlení v regionu a sociální práce na podporu v bydlení
Opatření 11.1	Realizace koncepce sociálního a prostupného bydlení v Rokycanech na období

	2018-2023
	a) Realizace opatření města Rokycany týkající se obsazování sociálních bytů
	b) Každoroční zhodnocení systému sociálního a prostupného bydlení ve městě a příp. úpravy stávajícího systému
	c) Zajištění a zprovoznění krizového bytu
	d) Realizace dalších opatření z koncepce dle aktuální potřeby a možností
	e) Navýšení kapacit sociálních služeb zajišťujících podporu v sociálním bydlení v případě navýšení počtu sociálních bytů a nedostačujících kapacit služeb
Opatření 11.2	Rozvoj sociálního bydlení v obcích v regionu
	a) Provozování sociálního bydlení v Holoubkově
	b) Jednání o možnostech zavedení sociálního bydlení v dalších obcích v regionu a jeho zavedení
	c) Navýšení kapacit sociálních služeb zajišťujících podporu v sociálním bydlení v případě zavedení sociálního bydlení v obcích regionu a nedostačujících kapacit služeb
CÍL 12	Podpora zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných a osob se zdravotním postižením
Opatření 12.1	Podpora zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných občanů či obtížně zaměstnatelných osob
	a) Zachování, podpora či rozvoj sociálních podniků zaměstnávajících dlouhodobě nezaměstnané či obtížně zaměstnatelné osoby
	b) Podpora dalších služeb, aktivit pro tuto cílovou skupinu, např. v podobě sociální rehabilitace
Opatření 12.2	Zachování, podpora a rozvoj sociálních podniků pro osoby se zdravotním postižením
CÍL 13	Zachování a rozvoj sociální práce v regionu
Opatření 13.1	Zajištění sociální práce v rámci výkonu pověřených obecních úřadů v regionu
Opatření 13.2	Navýšení kapacity sociálních pracovníků na Odboru sociálním a zdravotním MěÚ Rokycany
Opatření 13.3	Zachování sociálních služeb poskytovaných občanům regionu
Opatření 13.4	Finanční podpora sociálních služeb ze strany obcí a dalších subjektů
CÍL 14	Podpora informovanosti o sociálních službách
	a) Průběžná aktualizace webového portálu, vč. elektronické verze katalogu poskytovatelů služeb
	b) Informování prostřednictvím obecních zpravodajů a pořádaných akcí
	c) Informování o sociálních službách na setkání lékařů a dalších odborných pracovníků (např. školy)

	d) Informování starostů o sociálních službách a související problematice
CÍL 15	Zajištění procesu komunitního plánování sociálních služeb v ORP Rokycany
Opatření 15.1	<i>Implementace a monitoring Komunitního střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na Rokycansku pro období 2020-2024</i>
varianta a)	Vyčlenění části úvazku pracovníka soc. odboru na koordinaci KPSS – realizace pracovních skupin a setkání k tématům
varianta b)	Koordinace KPSS v rámci soc. odboru v Rokycanech – 2x ročně realizace dvou společných setkání
Opatření 15.2	<i>Aktualizace komunitního střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na Rokycansku</i>

Podrobný popis jednotlivých opatření

5.1 Cílová oblast: podpora seniorů a osob se zdravotním postižením

CÍL 1	Rozvoj terénních asistenčních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením
Opatření 1.1	Rozvoj pečovatelské služby v regionu
Odůvodnění opatření	Zajištění pečovatelské služby v dostatečné kvalitě a rozsahu (časovém a územním) představuje (spolu s péčí rodiny) základní předpoklad pro to, aby lidé se sníženou soběstačností mohli zůstat ve svých domovech a nemuseli za potřebnými službami odcházet do pobytových zařízení. Je žádoucí rozšiřovat časovou a územní působnost služby a její kvalitu zaměřením zejm. na péčové úkony tak, aby služba byla dostupná v potřebném rozsahu všem žadatelům v regionu.
Charakteristika opatření	Pečovatelskou službu zajišťuje v regionu několik poskytovatelů služeb, služba však není dostupná v celém regionu, nedostupná je zejm. v severní části. Pro zajištění služby v tomto území proběhla jednání s Centrem pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov a s Domovem sociálních služeb Liblín. Je potřeba dále hledat možnosti zajištění služby v tomto území a v případě potřeby navýšit kapacity poskytovatelů služeb k zajištění tohoto území. Na jihu regionu nově službu nabízí Charitní pečovatelská služba Blovice, Spálené Poříčí (Diecézní charita Plzeň), a to konkrétně pro tyto obce: Raková, Veselá, Nevid, Kornatice, Kakejcov, Mešno, Příkosice, Vísky, Štítov, Trokavec, Skořice, Mirošov. Stávající provozní doba pečovatelských služeb je ohraničena pracovními dny a odpoledními hodinami. V případě potřeb místních občanů je třeba rozšířit provozní dobu pečovatelských služeb tak, aby potřebná péče mohla být poskytnuta a služba skutečně podporovala setrvání občanů v domácím prostředí. Pro podporu setrvání občanů v domácím prostředí je žádoucí orientovat se v rámci pečovatelských služeb více na zajištění péčových úkonů (zaměřených na pomoc při zvládání péče o vlastní osobu, na pomoc při osobní hygieně

	apod.) než na úkony, které lze v daném místě zajistit prostřednictvím komerčních služeb (zejm. obědy, příp. úklidy, nákupy). S tímto zaměřením pečovatelských služeb souvisí také potřeba informační kampaně a prezentace služeb zaměřená tímto směrem.
Aktivity	a) Zajištění dostupnosti pečovatelské služby v celém regionu (nepokrytá je zejm. severní část) b) Dle potřeb místních občanů rozšíření provozní doby pečovatelských služeb c) Zvyšování kvality pečovatelských služeb zaměřením na péčové úkony
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	pečovatelské služby v regionu

Opatření 1.2	Rozvoj osobní asistence a terénní odlehčovací služby v regionu
Odůvodnění opatření	Osobní asistence jako terénní asistenční služba pomáhá lidem se sníženou soběstačností v péči o sebe a svoji domácnost a tím podporuje jejich setrvání v domácím prostředí. Službu v regionu zajišťuje několik poskytovatelů služeb, jejich kapacity však nejsou dostačující pro pokrytí celého regionu. S rozvojem služby je spojeno také zvyšování kvality služby v oblasti zajištění péče lidem s těžším zdravotním postižením, např. dětem s kombinovaným postižením. Terénní odlehčovací služba zajišťuje péči o nemohoucího seniora či zdravotně postiženého člena rodiny v době, kdy o něj nemůže pečovat blízká osoba. Služba umožňuje pečující osobě nezbytný odpočinek či čas na vyřízení potřebných záležitostí. V regionu službu zajišťuje Domov – plzeňská hospicová péče, z.ú., stávající kapacita služby však není dostatečná.
Charakteristika opatření	V souvislosti s nedostatečnými kapacitami osobní asistence v regionu je žádoucí jejich navýšení tak, aby služba byla dostupná pro všechny žadatele v regionu, a to 24 hodin 7 dní v týdnu. Stejně tak je žádoucí navýšit kapacitu terénní odlehčovací služby. Podmínkou pro zajištění služeb v regionu je dostatečný vozový park místních poskytovatelů služeb. Je třeba hledat možnosti jeho rozvoje, např. ve spolupráci s obcemi či místními organizacemi a subjekty, prostřednictvím projektu „sociální automobil“, dotačními zdroji pro pořízení vozidel a dalšími cestami. Osobní asistence je v regionu poskytována širokému spektru občanů se sníženou soběstačností. Je žádoucí službu zkvalitňovat zvyšováním kvalifikace pracovníků pro zajištění služby osobám s těžším zdravotním postižením.
Aktivity	a) Navýšení kapacit osobní asistence a terénní odlehčovací služby v regionu b) Podpora zlepšení podmínek poskytování služby (zajištění potřebného vozového parku) c) Zvyšování kvality osobní asistence v oblasti zajištění služby osobám

	s těžším zdravotním postižením
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	osobní asistence v regionu

CÍL 2	Rozvoj služeb pro osoby s poruchou autistického spektra a pro děti se zdravotním postižením a jejich rodiny
Opatření 2.1	Rozvoj služby sociální rehabilitace
Odůvodnění opatření	Sociální rehabilitaci pro osoby s poruchou autistického spektra v regionu poskytuje organizace SENs z.s., Centrum péče o děti s vývojovou poruchou. Jedná se o jedinou službu v regionu, která se zaměřuje na aktivity podporující psychomotorický a sociální rozvoj osob s poruchou autistického spektra a na aktivity přispívající k formování žádoucích návyků a dovedností, které jsou klíčové pro uplatnění ve společnosti. Cílem podpory mohou být také činnosti, směřující ke smysluplnému trávení volného času, utváření pozitivních vztahů s druhými lidmi nebo aktivity nezbytné k posílení samostatnosti a autonomie jedince. Kapacity služby nedostačují poptávce, služba eviduje neuspokojené žadatele. Aktuálně organizace poskytuje služby zejm. dětem předškolního a školního věku s různou mírou handicapu. Ohroženou skupinou jsou děti a mládež odcházející ze základního školství, kdy jim poté (vzhledem k problémům samostatně se zapojit do sociálních interakcí) mohou chybět sociální kontakty a smysluplné trávení volného času. Ohroženou skupinou jsou také dospělí, pro které v regionu žádné služby nejsou.
Charakteristika opatření	Je potřebné rozšířit službu o aktivity pro děti a mládež odcházející ze základního školství a pro dospělé. Zároveň je třeba navýšit kapacity služby, neboť stávající nejsou dostatečné, a také s ohledem na rozšíření služby o další aktivity a cílové skupiny.
Aktivity	a) Rozšíření služby o aktivity pro středně funkční děti odcházející ze základního školství a pro dospělé b) Navýšení kapacit sociální rehabilitace
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	SENs z.s.

Opatření 2.2	Rozvoj služeb rané péče v regionu
Odůvodnění opatření	Služba rané péče představuje terénní podporu dětem s nepříznivým zdravotním stavem či se zdravotním postižením ve věku do 7 let a jejich rodičům. Služba pomáhá rodině zorientovat se v náročné situaci zjištění postižení či nesprávného

	vývoje dítěte. Cílem služby je, aby rodina porozuměla speciálním potřebám dítěte a dokázala najít takovou míru jejich naplnění, která jí umožní žít život podle svých představ. Pracovnice služby doprovází rodiny do 7 let věku dítěte, poskytují jim odborné poradenství a podporu, např. v otázce vzdělávání dětí, výběru školských zařízení a v mnoha dalších. V regionu působí 3 služby rané péče, každá zaměřená na jinou cílovou skupinu. Všechny služby se potýkají s nedostatečnou informovaností o službě či nedostatečným porozuměním škále zdravotních handicapů dětí, jak u rodin s dětmi, tak u odborných pracovníků, jako jsou sociální pracovníci na obcích, pediatři či pracovníci škol, a také s malým zájmem ze strany obcí. Služba Diakonie ČCE – středisko Praha se také potýká s nedostatečnou kapacitou.
Charakteristika opatření	Zařízení Raná péče – detašované pracoviště Plzeňský kraj Diakonie ČCE – středisko Praha poskytuje ranou péči dětem s mentálním, tělesným a kombinovaným postižením a jejich rodinám. Raná péče KuK se zaměřuje na rodiny s dětmi se zrakovým či kombinovaným postižením a Centrum pro dětský sluch Tamtam na rodiny s dětmi se sluchovým postižením. Kapacity Diakonie ČCE nejsou dostatečné, je žádoucí jejich navýšení. Informovanost o rané péči lze realizovat v rámci cíle 13 Podpora informovanosti o sociálních službách. Za účelem zlepšení porozumění problematice zdravotních postižení dětí a sociální služby raná péče lze realizovat např. vzdělávání sociálních pracovníků obecních úřadů v této oblasti a dále individuální či skupinová setkání a jednání k této oblasti.
Aktivity	a) Navýšení kapacit služeb rané péče Diakonie ČCE – středisko Praha b) Zvýšení informovanosti o službě raná péče (viz cíl 14 Podpora informovanosti o sociálních službách) c) Vzdělávání sociálních pracovníků obecních úřadů v oblasti zdravotního postižení dětí a setkávání (individuální či skupinová) k této problematice a ke službám rané péče
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	Diakonie ČCE – středisko Praha (detašované pracoviště Plzeňský kraj) Raná péče KuK Centrum pro dětský sluch Tamtam

CÍL 3	Podpora a rozvoj pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením
Opatření 3.1	Stabilizace domova pro osoby se zdravotním postižením Domova sociálních služeb Liblín
Odůvodnění opatření	Domov sociálních služeb Liblín provozuje pobytovou službu domov pro osoby se zdravotním postižením s kapacitou 147 lůžek, zřizovatelem zařízení je Plzeňský kraj. Organizace se dlouhodobě potýká s problémy souvisejícími se zajištěním odpovídajících prostor pro poskytování služby, které

	přechodně/krátkodobě způsobily i uzavření části pobytových kapacit. Tato situace ohrožuje zachování potřebných kapacit této pobytové služby i možný rozvoj služeb do budoucna.
Charakteristika opatření	Je třeba zajistit odpovídající prostory pro službu tak, aby mohla být využívána její kapacita a služba a organizace se mohly dále rozvíjet.
Aktivita	Zajištění odpovídajících prostor pro pobytovou službu v souladu se standardy sociálních služeb
Termín realizace	2020, 2021
Realizátor, spolupracující subjekt	Domov sociálních služeb Liblín Plzeňský kraj

Opatření 3.2	Zajištění pobytových služeb pro pečující a/nebo pečované osoby
Odůvodnění opatření	Mezi největší problémy, se kterými se potýkají rodiny pečující o zdravotně postižené děti, patří zajištění péče o děti v případě, kdy o ně po nějakou dobu nemohou sami pečovat. Pokud se jedná o krátkodobou péči, služby mohou poskytnout místní osobní asistence či terénní odlehčovací služba, příp. pečovatelská služba. Pobytové odlehčovací služby, umožňující péči o pečovaného na delší dobu, jsou v regionu poskytovány jen pro osoby starší 27 let (Péče Těně), v kraji je služba poskytována mládeži od 16 let a dále starším osobám. Službami, které v kraji zcela chybí, je pobytová odlehčovací služba pro děti, zařízení umožňující pobyt stárnoucích rodičů/prarodičů spolu se zdravotně postiženou osobou, o kterou pečují, a zajištěna také není služba pro pečované osoby v případě krizové situace nemohoucnosti pečujících osob, např. v případě nemoci.
Charakteristika opatření	Je žádoucí zajistit pobytovou odlehčovací službu pro děti, která by umožnila odpočinek pečujících osob, dále službu pro stárnoucí rodiče a jejich zdravotně postižené děti, o které pečují, a také službu pro pečované osoby v případě krizové situace nemohoucnosti pečujících osob. Vzhledem k tomu, že potřebná kapacita v jednotlivých regionech nebude příliš velká, jedná se spíše o záležitost k řešení na krajské úrovni.
Aktivita	a) Zajištění pobytové odlehčovací služby pro děti b) Zajištění pobytové služby společné pro stárnoucí rodiče a jejich zdravotně postižené děti, o které pečují c) Zajištění služby pro pečované osoby v případě krizové situace nemohoucnosti pečujících osob
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	Plzeňský kraj poskytovatelé služeb

CÍL 4	Doprava pro osoby se zdravotním postižením (či seniory)
Opatření 4.1	Rozvoj dopravy pro osoby se zdravotním postižením (či seniory) v rokycanském regionu
Odůvodnění opatření	Dopravní obslužnost celého regionu Rokycanska je ve velkých městech poměrně dobrá, ale zpravidla se zhoršuje v malých obcích více vzdálených od velkých měst. Dobré dopravní zabezpečení daného území přitom významně přispívá k jeho trvale udržitelnému rozvoji. Specifickým problémem je potom doprava pro osoby se sníženou či omezenou pohyblivostí, které potřebují specializovaný způsob dopravy (možnost převozu vozíku atd.), či pro seniory se sníženou soběstačností. Přístupná doprava je jednou ze základních podmínek pro začlenění osob se zdravotním postižením do společnosti. Pro osoby s handicapem je velmi náročné si osobní přepravu zajistit, obzvláště v menších obcích. Některé obce a města v regionu mají zkušenosti se zajištěním dopravy pro tuto cílovou skupinu, některé obce se s poptávkou po této službě aktuálně potýkají.
Charakteristika opatření	Je žádoucí ze strany obcí mapovat potřebnost zajištění dopravy pro osoby se zdravotním postižením či seniory se sníženou soběstačností a v případě potřeby hledat možnosti, jak tuto dopravu zajistit, například v rámci mikroregionů či spolupráce více obcí nebo prostřednictvím projektu Sociální automobil firmy Kompakt apod.
Aktivity	Mapování potřebnosti zajištění dopravy v obcích pro osoby se zdravotním postižením či seniory se sníženou soběstačností a v případě potřeby zajištění dopravy.
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	obce a města SO ORP Rokycany

CÍL 5	Podpora a rozvoj služeb pro osoby s duševním onemocněním
Opatření 5.1	Podpora a rozvoj terénních služeb pro osoby s duševním (příp. kombinovaným) onemocněním
Odůvodnění opatření	Osobám s duševním onemocněním, příp. kombinovaným postižením poskytuje v regionu terénní službu sociální rehabilitace organizace Ledovec prostřednictvím Komunitního týmu Plzeň-venkov. Specifickou cílovou podskupinou jsou matky, které pro zajištění samostatného bydlení a péče o děti potřebují podporu sociální služby. V současné době poskytují terénní podporu matkám s dětmi některé sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, pro které však nejsou primární cílovou skupinou. V rámci reformy psychiatrické péče, jejíž hlavním cílem je zvýšit kvalitu života lidí s duševním onemocněním zejm. prostřednictvím komunitně a multidisciplinárně poskytovaných služeb, má v Plzeňském kraji vzniknout

	několik terénních multidisciplinárních týmů (ať již v podobě center duševního zdraví nebo menších týmů úzce navázaných na psychiatrickou zdravotní péči) pokrývajících celé území kraje.
Charakteristika opatření	Je žádoucí zachovat a případně rozšířit kapacity služby sociální rehabilitace Komunitního týmu Plzeň-venkov organizace Ledovec pro občany rokycanského regionu s duševním, příp. kombinovaným postižením a rozvíjet službu v podobě zajištění zázemí v regionu, které by zvýšilo dostupnost služby pro místní občany. Do budoucna je žádoucí podpořit vznik a rozvoj multidisciplinárního týmu pokrývajících rokycanský region.
Aktivity	a) Zachování a příp. rozšíření kapacit a rozvoj služby sociální rehabilitace Komunitního týmu Plzeň-venkov organizace Ledovec v rokycanském regionu pro osoby s duševním (příp. kombinovaným) onemocněním b) Podpora vzniku multidisciplinárního týmu a jeho dostatečných kapacit pokrývajících rokycanský region
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	Ledovec město Rokycany Plzeňský kraj

Opatření 5.2	Zajištění služby s bydlením pro matky s duševním (příp. mentálním nebo kombinovaným) onemocněním
Odůvodnění opatření	V regionu žijí matky, které pro zajištění samostatného bydlení a péče o děti potřebují podporu sociální služby. V případě, že pouze terénní služba (viz opatření 5.1) nebude dostačující, je třeba hledat jiné potřebné možnosti jejich podpory.
Charakteristika opatření	Potřebná podpora matkám s duševním (příp. mentálním či kombinovaným) postižením pečujícím o své děti může mít např. podobu pobytové služby, jako je chráněné bydlení nebo společného bydlení matek s podporou terénní služby.
Aktivity	Zajištění služby s bydlením a terénní podporou pro matky s duševním (příp. mentálním nebo kombinovaným) onemocněním
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	Odbor sociální a zdravotní MěÚ Rokycany poskytovatelé služeb

CÍL 6	Podpora, příp. rozvoj pobytových a ambulantních služeb pro seniory
Opatření 6.1	Podpora, příp. rozvoj pobytových služeb pro seniory
Odůvodnění a charakteristika	Kapacita pobytových služeb pro seniory na Rokycansku zhruba odpovídá poptávce. V souvislosti s rozšiřováním působnosti pečovatelské služby a s jejím

opatření	zkvalitňováním v podobě zaměření na péčové úkony lze předpokládat její větší využití ze strany klientů s nižší mírou závislosti na pomoci jiné osoby a větší využití pobytových služeb ze strany klientů s vysokou mírou závislosti. Je žádoucí minimální zachování stávajícího počtu pobytových lůžek v regionu. Okres Rokycany však patří mezi okresy s vyšším věkovým průměrem a s ohledem na stárnutí populace lze do budoucna předpokládat vyšší zájem a potřebu pobytových služeb pro seniory i přes zajištěnou terénní asistenční péči. Nárůst potřeby pobytových služeb je nezbytné stále sledovat a v případě potřeby řešit případným navýšením kapacit těchto služeb.
Aktivity	Zachování stávajících kapacit pobytových služeb pro seniory, příp. jejich navýšení
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	poskytovatelé sociálních služeb obce a města v regionu

Opatření 6.2	Podpora ambulantních služeb pro seniory
Odůvodnění opatření	V regionu není zajištěna ambulantní služba poskytující péči seniorům se sníženou soběstačností po určitou dobu, kdy je např. rodina v práci. Město vnímá poptávku po této službě.
Charakteristika opatření	Je žádoucí zmapovat potřebu denního stacionáře pro seniory se sníženou soběstačností v regionu. Poptávku lze zmapovat prostřednictvím terénních asistenčních služeb, např. pečovatelské služby, osobní asistence či terénní odlehčovací služby se zaměřením na samotné seniory i pečující osoby. Možnými prostory pro provozování denního stacionáře je budova „autoškoly“ v Rokycanech. V objektu by mohlo být zajištěno také mezigenerační setkávání prostřednictvím družiny či dalších aktivit pro děti. Dle výstupů z mapování poté realizovat případné další aktivity pro zajištění služby – nalezení poskytovatele služby, zajištění finančních prostředků na úpravu prostor a provozování služby.
Aktivity	Zmapování potřeby denního stacionáře pro seniory v Rokycanech, příp. zajištění služby
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	město Rokycany, obce a města v regionu poskytovatelé sociálních služeb

CÍL 7	Podpora služeb pro aktivní seniory
Opatření 7.1	Podpora informovanosti o aktivitách pro soběstačné seniory
Odůvodnění	Z mapování stávající sociální situace v regionu vyplynulo, že jedním z problémů v sociální oblasti, které trápí zástupce obce, je nedostatek aktivit pro soběstačné

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Rokycansku (2019)

opatření	seniory (umožňující společenský kontakt). Z realizovaného průzkumu vyplynulo, že v regionu jsou pořádány pravidelné či jednorázové aktivity pro seniory – v řadě obcí aktivity organizují a pořádají kluby důchodců, také samotné obce pořádají řadu kulturních a jiných aktivit, v regionu funguje univerzita třetího věku, ve spolupráci s obcemi jsou také realizované aktivity na krajské úrovni (Informovaný senior, Bezpečný senior). Komplikovanější situace je v malých obcích (cca do 500 obyvatel), kde často klub důchodců nefunguje a možnosti obcí také bývají menší. Je žádoucí podpořit větší informovanost o aktivitách pro seniory tak, aby byly informace dostupnější (pro odbornou veřejnost, např. zástupce obcí, potažmo i pro seniory).
Charakteristika opatření	Informace o aktivitách pro seniory mohou být umístěné např. na webovém portálu Sociální a související služby na Rokycansku nebo na webové stránce města Rokycany. Zde mohou být uveřejňované i tipy, náměty na další aktivity pro seniory, jako např. virtuální univerzita třetího věku.
Aktivity	Zajištění jednotného informačního zdroje pro informování o aktivitách pro seniory
Termín realizace	2020
Realizátor, spolupracující subjekt	obce a města v regionu Městská rada seniorů, kluby důchodců, organizace poskytující související služby

5.2 Cílová oblast: podpora dětí, mládeže a rodin s dětmi v sociálně nepříznivých situacích

CÍL 8	Rozvoj služeb pro děti a mládež
Opatření 8.1	Zajištění služby nízkoprahového klubu pro děti a mládež na Radnicku
Odůvodnění opatření	Dle realizovaného průzkumu zaměřeného na neorganizované děti a mládež na Radnicku je místní základní škola spádová pro 26 obcí na severu regionu, kapacita školy je 18 tříd, 540 žáků a 2 oddělení školní družiny. V obci je realizována řada aktivit pro děti a mládež, zejm. sportovního zaměření, ale také např. skaut. Tyto aktivity často přestávají být zajímavé pro žáky na druhém stupni, kteří pak neorganizovaně tráví volný čas na různých místech ve městě. V případě, že se děti a mládež potýkají s problémy, ať již v rodině, ve škole či jsou ohroženi společensky nežádoucími jevy, mohla by jim pomoci preventivní sociální služba nízkoprahového zařízení pro děti a mládež. Služba vytváří bezpečný prostor pro řešení jejich obtížných i každodenních situací a v rámci respektujícího vztahu podporu a doprovázení zvyšující jejich šance uspět v dalším životě.
Charakteristika opatření	Je žádoucí blíže zmapovat potřebu a podmínky pro zajištění služby v radnickém regionu. Pro službu je klíčová spolupráce s obcí a základní školou. Svoji roli hraje také zajištění dopravního spojení pro dojíždějící žáky 2. stupně zpět do jejich bydliště. Jako ideální se jeví zajištění dvouleté pilotáže služby na Radnicku, s tím je však spojena vysoká náročnost – jednání o spolupráci se školou, se zástupci obcí, finanční a personální zajištění služby atd. Službu by v regionu mohla zajistit Diakonie Západ, která provozuje nízkoprahový klub v Rokycanech.
Aktivity	Projednání možnosti pilotního zajištění služby nízkoprahového klubu na Radnicku, příp. zajištění služby
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	Diakonie Západ město Radnice, obce a města v regionu

CÍL 9	Rozvoj služeb pro rodiny
Opatření 9.1	Spolupráce sociálních služeb a soudu
Odůvodnění opatření	V situaci problematického dosažení dohody o zajištění péče o děti v případě rozvodů manželství nebo v případě kolize v plnění dohody mohou rodiče k dosažení i bezproblémového zajištění péče o děti podpořit sociální služby v rámci aktivit, jako je např. poradenství, mediace, terapeutická podpora, edukace, asistovaný kontakt a další. Pro funkční řešení opatrovnických sporů je žádoucí spolupráce sociálních služeb s místními soudci a OSPODem.
Charakteristika	Byl vypracován seznam sociálních služeb a jejich aktivit, které mohou rodiče při

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Rokycansku (2019)

opatření	řešení sporů podpořit. Seznam je určen pro soudce a pracovníky OSPODu, aby mohli rodiče na potřebné služby odkazovat. Seznam bude vždy na začátku roku aktualizován.
Aktivity	Zachování spolupráce OSPODu a soudu se sociálními službami dle seznamu služeb, jejich aktivit a kontaktů
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	Člověk v tísni, Diakonie Západ, Domus – centrum pro rodinu OSPOD MěÚ Rokycany Okresní soud v Rokycanech

Opatření 9.2	Podpora dobrovolnictví pro doučování a podporu rodičovských kompetencí
Odůvodnění opatření	Doučování dětí v regionu zajišťuje více organizací, vč. Pedagogicko-psychologické poradny, kdy se jedná o skupinové doučování. Doučování probíhá také v nízkoprahovém klubu pro děti a mládež. V rodinách s menšími kompetencemi rodičů podporovat své děti ve vzdělávání působí dobrovolník doučující dítě i na rodiče ve smyslu podpory jejich kompetencí. Dobrovolníky v rodinách mohou být např. aktivní senioři s pedagogickou praxí. Vyhledávání dobrovolníků nejčastěji probíhá prostřednictvím osobních kontaktů.
Charakteristika opatření	Je žádoucí zvýšit informovanost o možnosti dobrovolnictví při doučování dětí a příp. podpoře rodičovských kompetencí v regionu, např. prostřednictvím aktivit cíle 13 či předáváním informací aktivním seniorům na obcích.
Aktivity	a) Zvýšit informovanost o dobrovolnictví při doučování dětí prostřednictvím aktivit cíle 13 b) Předávání informací aktivním seniorům na obcích o možnosti dobrovolnictví
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	Člověk v tísni, Diakonie Západ, další organizace a sociální služby obce a města

5.3 Cílová oblast: podpora osob ohrožených sociálním vyloučením

CÍL 10	Rozvoj služeb pro osoby bez přístřeší, zadlužené osoby a osoby závislé na návykových látkách
Opatření 10.1	Zajištění pobytové služby pro osoby bez přístřeší se sníženou soběstačností a minimálními příjmy
Odůvodnění opatření	V regionu, potažmo v Plzeňském kraji, není zajištěna pobytová služba pro osoby bez přístřeší se sníženou soběstačností (např. z důvodu závislosti) a

	s minimálními příjmy. Stávající služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením v podobě domovů pro seniory, domovů se zvláštním režimem a domovů pro osoby se zdravotním postižením nejsou určené pro tuto cílovou skupinu. Lidé tak často zůstávají na ulici, v nevyhovujícím bydlení, příp. v azylových domech, pro které však také nejsou cílovou skupinou.
Charakteristika opatření	Vzhledem k tomu, že potřebná pobytová služba chybí v celém kraji, je zajištění služby potřeba řešit na krajské úrovni. Akční plán rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji na rok 2019 obsahuje jako jedno z průběžných opatření zajištění služby DZR pro osoby bez přístřeší, které mají sníženou fyzickou nebo psychickou soběstačnost z důvodu závislosti na návykových látkách, chronického duševního onemocnění, různých typů demencí a potřebují pomoc jiné fyzické osoby, vč. imobilních osob.
Aktivity	Zajištění pobytové služby pro osoby bez přístřeší se sníženou soběstačností a minimálními příjmy
Termín realizace	2020-2022
Realizátor, spolupracující subjekt	Plzeňský kraj město Rokycany poskytovatelé sociálních služeb

Opatření 10.2	Rozvoj služeb pro osoby v bytové nouzi
Odůvodnění opatření	V Rokycanech je provozována noclehárna pro muže, Byt sv. Lukáše, s kapacitou 6 lůžek, a azylový dům pro matky s dětmi v tísní s kapacitou 9 lůžek. Kapacity obou zařízení bývají naplněné, služby evidují neuspokojené žadatele o službu. Pracovníci poskytovatelů služeb i Odboru sociálního a zdravotního MěÚ Rokycany se potýkají se situacemi bytových nouzí občanů, které vznikají náhle, kdy je velmi náročné nalézt potřebné ubytování (zejm. v pátek odpoledne či večer). Kapacity krizových zařízení bývají obvykle plné. Zároveň je ve městě postrádán prostor s hygienickým zázemím pro lidi bez domova, kteří by ho mohli přes den využít pro zajištění potřebné hygieny, jídla, pití a odpočinku. Řešením by mohlo být zajištění zázemí splňující výše uvedené požadavky, např. v podobě obytné buňky u stávajících zařízení Oblastní charity Rokycany.
Charakteristika opatření	V souvislosti s úpravou/regenerací sídliště je nyní řešena možná podoba rozšíření služeb noclehárny a azylového domu (příp. nové služby krizová pomoc). Jednou z možností je zprovoznění obytné buňky s prostorem jak pro hygienické zázemí a odpočinek lidí bez domova přes den, tak s prostorem pro krátkodobé ubytování občanů v bytové nouzi. Po dojednání podoby potřebného zázemí (2019, 2020) je třeba zajistit finanční prostředky na provoz služby. Nově vzniklé kapacity (či novou službu) by bylo možné provozovat nejdříve od roku 2021.
Aktivity	Rozšíření kapacit azylového domu a noclehárny (příp. zavedení služby krizová pomoc)
Termín realizace	2021-2024

Realizátor, spolupracující subjekt	Člověk v tísni, Diakonie Západ poskytovatelé sociálních služeb, organizace zajišťující následné služby a další subjekty
---	--

Opatření 10.3	Podpora a rozvoj služeb v oblasti dluhů
Odůvodnění opatření	Dluhové poradenství v regionu poskytuje Člověk v tísni v rámci terénního a ambulantního odborného sociálního poradenství (vč. akreditace pro poskytování služeb v oblasti oddlužení dle insolvenčního zákona), Diakonie Západ prostřednictvím ambulantní služby Poradna pro občany v nesnázích (žádající o získání akreditace v oblasti oddlužení) a také Tichý svět, o.p.s. v rámci služby sociálního poradenství a včetně spolupráce s právní poradnou. V souvislosti s rostoucí zadlužeností obyvatel je žádoucí minimálně zachovat stávající kapacity dluhového poradenství (vč. služeb v oblasti oddlužení dle akreditace), příp. je dle potřeb navýšit. Zároveň je žádoucí realizovat aktivity v rámci účinné prevence vzniku dluhů napříč cílovými skupinami.
Charakteristika opatření	V roce 2017 evidovala služba Člověka v tísni zaměřená na dluhové poradenství neuspokojené žadatele o službu a personální kapacity neumožňovaly také depistáž v terénu v potřebném rozsahu. Poptávka po službě se vyvíjí, ale vzhledem k nárůstu zadluženosti občanů je žádoucí minimálně stávající kapacity služby zachovat či dle potřeb navýšit. Poradna pro občany v nesnázích má aktuálně ještě volnou kapacitu, ale v souvislosti s plánovaným získáním akreditace v oblasti oddlužení a rostoucí zadlužeností občanů regionu lze očekávat nárůst poptávky po službě. Preventivní aktivity v oblasti dluhů a finanční gramotnosti realizují v regionu např. Člověk v tísni či Diakonie Západ. Je žádoucí podporovat aktivity vedoucí k účinné prevenci vzniku dluhů napříč cílovými skupinami (pro seniory, děti a mládež, dospělé).
Aktivity	a) Rozvoj kapacit služeb dluhového poradenství (vč. služeb v oblasti oddlužení dle akreditace) podle aktuálních potřeb v regionu b) Podpora účinné prevence vzniku dluhů
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	Člověk v tísni, Diakonie Západ poskytovatelé sociálních služeb, organizace zajišťující následné služby a další subjekty

Opatření 10.4	Podpora a příp. rozvoj služeb v drogové oblasti
Odůvodnění opatření	V regionu působí Spolek Ulice, jehož pracovníci v rámci terénního programu vyhledávají v Rokycanech osoby závislé na návykových látkách a podporují je ve snižování rizik jejich způsobu života. Dále je v regionu provozována terapeutická komunita, poskytující pobytovou službu osobám závislým na návykových látkách, které mají zájem o začlenění do běžného života. Další služby pro závislé osoby nebo jejich rodiny, jako např. kontaktní centra, odborné sociální poradenství, služby následné péče, se nacházejí v Plzni. Dle průzkumu v drogové oblasti

	realizovaného ve Zbiroze se užívání návykových látek ve městě nijak nevymyká situaci běžné v jiných obcích v regionu. Uživatelé návykových látek se zde s největší pravděpodobností nacházejí, ale pravděpodobně skrytí v domácnostech, a nemohou být nakontaktováni či osloveni v rámci terénního programu. S ohledem na horší dopravní dostupnost služeb v Plzni z některých obcí a měst v rokycanském regionu je žádoucí při řešení problémů a potřeb závislých osob a jejich rodinných příslušníků či blízkých navázat spolupráci se službami z oblasti závislostí působícími v Plzni.
Charakteristika opatření	Je žádoucí zahájit nebo zintenzivnit spolupráci mezi sociálními pracovníky městských úřadů v regionu a poskytovatelů soc. služeb se službami v oblasti závislostí působícími v Plzni za účelem zprostředkování potřebné podpory závislým osobám v regionu či jejich blízkým. Součástí spolupráce může být dojednání podmínek, za kterých plzeňské organizace služby poskytnou v terénu (v domácnosti uživatele). Pro zahájení bližší spolupráce bude v září 2019 realizován seminář ve spolupráci s Centrem protidrogové prevence a terapie. V této souvislosti je také žádoucí zajistit výkon sociální práce v rámci pověřeného obecního úřadu ve městě Zbiroh (viz opatření 13.1).
Aktivita	Podpora a rozvoj spolupráce se službami zajišťujícími kontaktní a poradenské služby v regionu dle potřeby
Termín realizace	2020
Realizátor, spolupracující subjekt	sociální pracovníci městských úřadů v regionu poskytovatelé sociálních služeb

Opatření 10.5	Rozvoj služeb pro cizince
Odůvodnění opatření	Za posledních 10 let (2006-2017) vzrostl na území Rokycanska počet cizinců o 725 osob (tj. o 61,9 %), z toho 579 osob bylo ze zemí EU. K 31. 9. 2017 žilo na území rokycanského okresu dle údajů Cizinecké policie ČR 1 897 cizinců. Co se týče národnostního složení, převažovali cizinci ukrajinské (27,1 %), slovenské (26,6 %) a rumunské (14,4 %) národnosti. Žilo zde také 9,3 % obyvatel vietnamské a 6 % bulharské národnosti. Cizinci jiných národností tvořili celkem 16,6 % cizinců v okrese. Ze zemí EU bylo 51,2 % cizinců. Nárůst cizinců z řad klientů zaznamenali také sociální pracovníci MěÚ Rokycany, Městská policie i někteří poskytovatelé sociálních služeb. Sociální služby zaměřené přímo na cizince (imigranti, azylanti) jsou poskytovány především v Plzni jako ambulantní či terénní služby, v celém Plzeňském kraji pak působí nejen pro cizince terénní program Diakonie Západ. S ohledem na nárůst cizinců v regionu je žádoucí vytvořit kontaktní místo pro cizince přímo v Rokycanech.
Charakteristika opatření	Kontaktní místo pro cizince mimo země EU plánuje od ledna 2020 v Rokycanech provozovat Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR – Centrum na podporu integrace cizinců pro Plzeňský kraj. Organizace poskytuje mimo jiné sociální a právní poradenství státním příslušníkům třetích zemí (země mimo EU) a osobám, kterým byla udělena mezinárodní ochrana. Od ledna 2020 bude

	rozšířena cílová skupina o cizince ze zemí EU.
Aktivity	Zřízení a provozování kontaktního místa pro cizince v Rokycanech
Termín realizace	2020
Realizátor, spolupracující subjekt	město Rokycany, OSZ MěÚ Rokycany Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR – Centrum na podporu integrace cizinců pro Plzeňský kraj

5.4 Cílová oblast: společné cíle

CÍL 11	Rozvoj dostupného a sociálního bydlení v regionu a sociální práce na podporu v bydlení
Opatření 11.1	Realizace koncepce sociálního a prostupného bydlení v Rokycanech na období 2018-2023
Odůvodnění opatření	Stávající situace na soukromém trhu s bydlením, kdy jsou s pořízením a udržením bydlení spojeny vysoké náklady, a některé podmínky pro získání obecních bytů (zejm. bezdlužnost a kauce) spolu s diskriminací z důvodu etnického původu či jiných předsudků a možnými nižšími kompetencemi k samostatnému bydlení způsobují nedostupnost standardního bydlení pro některé skupiny občanů v regionu. Řešením je realizace dostupného a sociálního bydlení, spíše než podpora ubytoven. Je žádoucí systém sociálního a prostupného bydlení, který je v Rokycanech již provozován, rozvíjet a upravovat dle potřeb tak, aby co nejvíce reagoval na potřeby občanů v bytové nouzi.
Charakteristika opatření	Sociální bydlení je v Rokycanech provozováno od roku 2015 formou prostupného bydlení s podporou sociální práce určeného pro osoby v bytové nouzi, které chtějí svoji složitou životní situaci změnit a podniknout aktivní kroky k této změně. V roce 2018 byla zpracována a městem vzata na vědomí koncepce sociálního bydlení v podobě Návrhu systému sociálního a prostupného bydlení ve městě Rokycany na období 2018-2023. Koncepce obsahuje doporučené postupy potřebné pro udržení a rozvoj systému sociálního bydlení ve městě v podobě jednotlivých cílů a opatření. Zahrnuje doporučené aktivity v oblasti zajištění infrastruktury pro sociální bydlení, aktivity pro rozvoj sociální práce poskytující podporu v bydlení a rozvoj dalších služeb, aktivity nutné pro zajištění odborných kapacit a pro spolupráci s veřejností, aktivity zvyšující efektivitu systému prevence ztráty bydlení a v neposlední řadě aktivity v oblasti monitoringu a implementace opatření v systému sociálního bydlení. Popis realizovaných opatření koncepce (akční plány) bude součástí realizačních plánů rozvoje sociálních služeb na jednotlivé kalendářní roky.
Aktivity	a) <i>Realizace opatření města Rokycany týkající se obsazování sociálních bytů (prostřednictvím pracovní skupiny ke vstupním bytům a obytným místnostem)</i> Průběžné setkávání pracovní skupiny ke vstupním bytům a obytným

	místnostem za účelem projednání žádostí o sociální byty, průběhu nájmu v sociálních bytech a v obecních bytech u bývalých nájemníků soc. bytů a dalších záležitostí týkajících se sociálního a prostupného bydlení. <i>b) Každoroční zhodnocení systému sociálního a prostupného bydlení ve městě a příp. úpravy stávajícího systému</i> Nejbližší zhodnocení bude realizováno v roce 2020 pracovní skupinou ke vstupním bytům a obytným místnostem. <i>c) Zajištění a zprovoznění krizového bytu</i> <i>d) Realizace dalších opatření koncepce dle aktuální potřeby a možností</i> Každoročně v rámci přípravy realizačních plánů rozvoje sociálních služeb na jednotlivé kalendářní roky budou projednány potřeby v oblasti sociálního a prostupného bydlení ve městě Rokycany a projednána jednotlivá opatření koncepce. <i>e) V případě navýšení počtu sociálních bytů a nedostatečné kapacity poskytovatelů služeb zajišťujících podporu domácnostem v sociálních bytech navýšení kapacity těchto sociálních služeb</i> Podporu v bytech zajišťují organizace Člověk v tísni, Domus – Centrum pro rodinu a Diakonie Západ prostřednictvím sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi. V případě navýšení počtu sociálních bytů a nedostatečných kapacit poskytovatelů služeb bude žádoucí kapacity navýšit.
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	a), b), d) Město Rokycany prostřednictvím příslušných odborů MěÚ (OSZ, ORM) ve spolupráci s pracovní skupinou pro sociální bydlení a sociálními službami, které jsou jejími členy. c) město Rokycany, poskytovatelé sociálních služeb e) poskytovatelé sociálních služeb poskytují podporu v sociálním bydlení

Opatření 11.2	Rozvoj sociálního bydlení v obcích v regionu
Odůvodnění opatření	Rokycany jsou aktuálně jediným městem v regionu, které provozuje sociální byty. Je žádoucí, aby i další obce a města v regionu, zejm. ta s větším bytovým fondem jako jsou např. Strašice, Zbiroh či Radnice aktivně přistoupily k řešení situací občanů v bytové nouzi prostřednictvím sociálního bydlení a vytvořil se tak systém sociálního bydlení v celém regionu, rokycanském okrese.
Charakteristika opatření	Další obcí v regionu, která má zájem o provozování sociálních bytů, je Holoubkov. Obec má zpracovaná pravidla pro provozování sociálních bytů s podporou v podobě sociální práce zajištěnou poskytovateli sociálních služeb. V případě schválení systému sociálního bydlení zastupitelstvem obce a zajištění bytů, je možné sociální byty začít provozovat. Pro rozvoj sociálního bydlení v regionu je žádoucí opět vstoupit do jednání s obcemi s větším bytovým fondem o potřebnosti a zájmu provozovat sociální bydlení. Jedná se o tyto obce: Strašice, Zbiroh, Radnice, Hrádek. Provozování sociálního bydlení předchází zajištění bytů a vytvoření pravidel pro přidělování a správu bytů a pro poskytování sociální práce v těchto bytech. V rámci podpory rozvoje sociálního bydlení v regionu je žádoucí obce informovat o aktuálních finančních dotacích na zajištění sociálních bytů.

	V případě navýšení počtu sociálních bytů v regionu a nedostačujících kapacit poskytovatelů služeb bude potřebné kapacity služeb navýšit.
Aktivity	a) Provozování sociálního bydlení v Holoubkově b) Jednání o možnostech zavedení sociálního bydlení v dalších obcích v regionu a jeho realizace c) Navýšení kapacit sociálních služeb zajišťujících podporu v sociálním bydlení v případě zavedení sociálního bydlení v dalších obcích regionu a nedostačujících kapacit služeb
Termín realizace	2020, 2021 – provozování sociálního bydlení v Holoubkově 2020–2024 – jednání o možnostech zavedení sociálního bydlení v dalších obcích v regionu, navýšení kapacit sociálních služeb v případě potřeby
Realizátor, spolupracující subjekt	obce a města v regionu sociální služby poskytující podporu v bydlení (sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi organizací Člověk v tísni, Domus – centrum pro rodinu a Diakonie Západ, případně další organizace a služby)

CÍL 12	Podpora zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných a osob se zdravotním postižením
Opatření 12.1	Podpora zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných občanů či obtížně zaměstnatelných osob
Odůvodnění opatření	V současné době vysoké zaměstnanosti se v situaci sociálního vyloučení z důvodu nezaměstnanosti ocitají zejm. lidé dlouhodobě nezaměstnaní či obtížně zaměstnatelní, příp. osoby se zdravotním postižením. Je žádoucí podporovat v regionu aktivity umožňující těmto osobám opětovně si obnovovat či získat pracovní návyky tak, aby se poté mohly uplatnit na volném či chráněném trhu práce.
Charakteristika opatření	Na Plzeňsku působí Charitní sociální podnik Diecézní charity Plzeň zaměstnávající dlouhodobě nezaměstnané či obtížně zaměstnatelné osoby. Podnik nabízí drobné služby v oblasti lesnictví, zahradnictví a v oblasti komunálních služeb. Pro podnik je problematické získávání zakázek. Žádoucí by bylo podpořit podnik ze strany obcí a měst zadáváním zakázek v oblastech, ve kterých podnik působí. Je žádoucí podporovat i další aktivity v regionu vedoucí k zakládání a rozvoji sociálních podniků pro tuto cílovou skupinu. Další možnou formou podpory dlouhodobě nezaměstnaných či obtížně zaměstnatelných osob je sociální rehabilitace, realizovaná např. v Chebu Střediskem sociální rehabilitace Diecézní charity Plzeň. Jako nezbytné pro rozvoj těchto aktivit se jeví společenský zájem o řešení této problematiky a vzájemná spolupráce místních subjektů v podobě obcí a měst a úřadu práce.
Aktivity	a) Zachování, podpora či rozvoj sociálních podniků zaměstnávajících dlouhodobě nezaměstnané či obtížně zaměstnatelné osoby b) Podpora dalších služeb, aktivit pro tuto cílovou skupinu, např. v podobě

	sociální rehabilitace
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	Charitní sociální podnik úřad práce obce a města v regionu poskytovatelé sociálních služeb, organizace poskytující návazné služby

Opatření 12.2	Zachování, podpora a rozvoj sociálních podniků pro osoby se zdravotním postižením
Odůvodnění opatření	Osoby se zdravotním postižením jsou další skupinou, která se v dnešní době vysoké zaměstnanosti potýká se sociálním vyloučením z důvodu nezaměstnanosti. Bariéry a specifické potřeby týkající se zaměstnání znesnadňují handicapovaným osobám vstup na trh práce. Službami, které pomáhají zdravotně postiženým v pracovní oblasti, je např. sociální rehabilitace organizace Tichý svět, o.p.s., či sociální podnik Ekozahrada Raková. Je žádoucí podporovat rozvoj sociálních podniků, příp. dalších forem podpory pro tuto cílovou skupinu.
Charakteristika opatření	Sociální podnik Ekozahrada Raková zaměstnává osoby se zdravotním znevýhodněním v rámci pěstování chemicky neošetřené zeleniny. Je žádoucí podporovat rozvoj tohoto podniku, příp. vznik dalších.
Aktivity	Zachování, podpora a rozvoj sociálních podniků pro osoby se zdravotním postižením
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	Ekozahrada Raková obce a města v regionu další organizace a instituce široká a odborná veřejnost

CÍL 13	Zachování a rozvoj sociální práce v regionu
Opatření 13.1	Zajištění sociální práce v rámci výkonu pověřených obecních úřadů v regionu
Odůvodnění opatření	Ze zákona o pomoci v hmotné nouzi vyplývá povinnost zajištění činností sociální práce v rámci přenesené působnosti pověřených obecních úřadů. Zákon o sociálních službách stanovuje povinnosti obcí při řešení sociálně nepříznivých situací občanů a popisuje činnosti sociálního pracovníka. V regionu působí 3 obce s pověřeným obecním úřadem, v Rokycanech, Radnicích a Zbiroze, přičemž v rámci Odboru sociálních věcí MěÚ Zbiroh není sociální práce zajištěna.
Charakteristika opatření	Je potřebné v rámci výkonu přenesené působnosti zajistit na MěÚ Zbiroh činnosti sociální práce, spočívající mj. v aktivním vyhledávání osob, které se ocitají v nepříznivé sociální situaci, jež zapříčiňuje jejich ohrožení sociálním vyloučením, nebo které dlouhodobě setrvávají v sociálně nepříznivé situaci,

	v zjišťování potřeb obyvatel obcí ve spádovém území a v koordinaci poskytování sociálních služeb v tomto území. Prostřednictvím sociálního pracovníka MěÚ Zbiroh budou poté efektivněji přenášeny potřeby a problémy spádového území také do komunitního plánování sociálních služeb.
Aktivity	Zajištění sociální práce ve spádovém území pověřeného obecního úřadu Zbiroh
Termín realizace	2020
Realizátor, spolupracující subjekt	Městský úřad Zbiroh

Opatření 13.2	Navýšení kapacity sociálních pracovníků na Odboru sociálním a zdravotním MěÚ Rokycany
Odůvodnění opatření	Odbor sociální a zdravotní MěÚ Rokycany zajišťuje činnosti v rámci výkonu státní správy a činnosti v samostatné působnosti města ve čtyřech úsecích: sociální péče o skupiny ohrožené sociálním vyloučením, sociálně-právní ochrana dětí, zdravotnictví a ostatní činnosti odboru. Do činností odboru v samostatné působnosti města patří činnosti související se sociálním a prostupným bydlením realizovaným ve městě Rokycany a také s naplňováním komunitního střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb. V současné době tyto činnosti vykonávají 2 pracovníci v rámci velmi malých částí svých úvazků. V souvislosti se zpracovanou koncepcí sociálního a prostupného bydlení ve městě na období 2018-2023 a tedy možným nárůstem souvisejících činností na OSZ MěÚ Rokycany a také v souvislosti s možností efektivnější koordinace komunitního plánování sociálních služeb v době implementace/naplňování plánu je žádoucí rozšířit kapacity sociálních pracovníků na OSZ MěÚ Rokycany.
Charakteristika opatření	Je třeba projednat možnosti navýšení kapacit sociálních pracovníků na OSZ MěÚ Rokycany s vedením města. Možným finančním zdrojem jsou rozpočet města, dotace ze státního rozpočtu na sociální práci, které jsou však poskytovány ve formě příspěvku (v různé výši každý rok a nepokrývající celou výši). V oblasti sociální práce v sociálním bydlení je do budoucna možným zdrojem grant Plzeňského kraje, pokud bude vyhlášen. Příp. je třeba hledat další možné zdroje pokrývající navýšení kapacit sociálních pracovníků.
Aktivity	Navýšení kapacity sociálních pracovníků na Odboru sociálním a zdravotním MěÚ Rokycany
Termín realizace	2020, 2021
Realizátor, spolupracující subjekt	město Rokycany OSZ MěÚ Rokycany

Opatření 13.3	Zachování sociálních služeb poskytovaných občanům regionu
----------------------	--

Odůvodnění opatření	Vyjma zachování, podpory a rozvoje výše uvedených sociálních služeb je žádoucí pro zajištění pomoci občanům v sociálně nepříznivých situacích v regionu zajistit poskytování níže uvedených sociálních služeb v závislosti na poptávce a možnostech poskytovatelů služeb. Oblastní charita Rokycany - azylový dům: okamžitá kapacita 9 kl. - denní stacionář: okamžitá kapacita 6 kl. - domov pro seniory: okamžitá kapacita 12 kl. - osobní asistence: okamžitá kapacita: 6 kl. - sociálně terapeutické dílny: okamžitá kapacita 6 kl. - noclehárna: okamžitá kapacita 6 kl. Domov Harmonie, centrum sociálních služeb Mirošov - domov pro seniory: okamžitá kapacita 207 kl. - domov se zvláštním režimem: okamžitá kapacita 160 kl. Péče Těně, s.r.o. - domov pro seniory: okamžitá kapacita 15 kl. - domov se zvláštním režimem: okamžitá kapacita 20 kl. - odlehčovací služba: okamžitá kapacita 5 kl. - pečovatelská služba: okamžitá kapacita 2 kl. Tyfloservis, o.p.s. – Krajské ambulantní středisko - sociální rehabilitace: okamžitá kapacita ambulantní formy 3 kl. (středisko Plzeň), terénní formy 3kl. (pro celý Plzeňský kraj) Diakonie Západ - krizová pomoc: okamžitá kapacita ambulantní formy 5 kl. terénní formy 5 kl. (pro celý Plzeňský kraj) - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež: okamžitá kapacita ambulantní formy 105 kl., terénní formy 20 kl. (pro všechny regiony, kde služba působí) - odborné sociální poradenství: okamžitá kapacita ambulantní formy 4 kl. (pro celý Plzeňský kraj) - sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi: okamžitá kapacita terénní i ambulantní formy 13 kl. (pro celý Plzeňský kraj) - terénní programy: okamžitá kapacita 5 kl. (pro celý Plzeňský kraj) - podpora samostatného bydlení: okamžitá kapacita terénní formy 6 kl. (okresy Plzeň – město, jih, sever a Rokycany) Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje - odborné sociální poradenství: okamžitá kapacita 4 kl. (pro celý Plzeňský kraj) - osobní asistence: okamžitá kapacita 7 kl. (pro celý Plzeňský kraj) Člověk v tísni, o.p.s. - odborné sociální poradenství: okamžitá kapacita terénní i ambulantní formy 10 kl. (pro celý Plzeňský kraj) - sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi: okamžitá kapacita terénní i ambulantní formy 6 kl. (pro celý Plzeňský kraj) - terénní programy: okamžitá kapacita 16 kl. (pro celý Plzeňský kraj) Domus – centrum pro rodinu - sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi: okamžitá kapacita ambulantní formy 7 kl., terénní formy 14 kl. Domov sociálních služeb Liblín
----------------------------	---

	- domov pro osoby se zdravotním postižením: okamžitá kapacita 147 kl. Domov Zvíkovecká kytička - domov pro osoby se zdravotním postižením: okamžitá kapacita 64 kl. Koloběh života - pečovatelská služba: okamžitá kapacita 2 kl. Město Radnice - pečovatelská služba: okamžitá kapacita 2 kl. Město Rokycany - pečovatelská služba: okamžitá kapacita ambulantní formy 1 kl., terénní formy 7 kl. Obec Břasy - pečovatelská služba: okamžitá kapacita 3 kl. Obec Holoubkov - pečovatelská služba: okamžitá kapacita 1 kl. Diecézní charita Plzeň - pečovatelská služba: okamžitá kapacita ambulantní formy 1 kl., terénní formy 3 kl. (na území Blovice a Rokycanska) - odborné sociální poradenství: okamžitá kapacita terénní formy 2 kl. (pro celý Plzeňský kraj), ambulantní formy 2 kl. (Plzeň) - krizová pomoc: okamžitá kapacita terénní formy 1 kl. (pro celý Plzeňský kraj) - intervenční centrum: okamžitá kapacita ambulantní formy 1 kl., terénní formy 1 kl. (pro celý Plzeňský kraj) SENS, z.s. - sociální rehabilitace: okamžitá kapacita terénní i ambulantní formy 2 kl. Středisko křesťanské pomoci Plzeň - terapeutické komunity: okamžitá kapacita 15 kl. Spolek Ulice Plzeň - terénní programy: okamžitá kapacita 2 kl. (pro všechny regiony, kde služba působí) Diakonie ČCE – středisko Praha - raná péče: okamžitá kapacita ambulantní i terénní formy 13 kl. (pro všechny kraje, kde služba působí) Raná péče Kuk - raná péče: okamžitá kapacita terénní formy 5 kl., roční kapacita 42 kl. Centrum pro dětský sluch Tamtam - raná péče: okamžitá kapacita ambulantní formy 2 kl., terénní formy 140 kl. (pro všechny kraje, kde služba působí) Tichý svět, o.p.s. - odborné sociální poradenství: ambulantní forma 2 500 intervencí, terénní forma 3 000 intervencí - sociální rehabilitace: ambulantní forma 2 500 intervencí, terénní forma 3 000 intervencí (ve všech krajích působnosti) - tlumočnické služby: ambulantní forma 5 kl., terénní forma 600 kl. (ve všech krajích působnosti) Domov – plzeňská hospicová péče - odborné sociální poradenství: okamžitá kapacita ambulantní a terénní formy 1
--	---

	kl. (Plzeň a okolí) - odlehčovací služby: okamžitá kapacita terénní formy 1 kl. (Plzeň a okolí) Rokycanská nemocnice, a.s. - sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních: okamžitá kapacita 20 lůžek Léčebna TRN Janov - sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních: okamžitá kapacita 40 lůžek
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	poskytovatelé sociálních služeb

Opatření 13.4	Finanční podpora sociálních služeb ze strany obcí a dalších subjektů
Odůvodnění opatření	Financování sociálních služeb je nastaveno jako vícezdrojové financování, na kterém se podílí státní rozpočet, Plzeňský kraj, uživatelé služeb, obce a další subjekty – financování sociálních služeb není plně zajištěno prostřednictvím státního rozpočtu a příspěvků od uživatelů služeb. Dle průzkumu nezahrnujícího však všechny obce v regionu (viz Analýza zdrojů systému sociálních služeb na Rokycansku) v letech 2015-2017 podpořilo sociální (příp. návazné) služby 29 obcí, přičemž nejčastěji podpořenou službou byla pečovatelská služba a služby Oblastní charity Rokycany. Zároveň většina oslovených obcí projevila ochotu finančně se podílet na zajištění služeb pro své občany.
Charakteristika opatření	Je žádoucí průběžně informovat obce o sociálních službách v regionu a o potřebě finanční spoluúčasti jejich zajištění ze strany obcí a hledat možnosti efektivní realizace, např. prostřednictvím dotačního systému mikroregionu apod.
Aktivita	Zvýšení finanční podpory sociálních služeb ze strany obcí a dalších subjektů
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	poskytovatelé služeb obce a města v regionu

CÍL 14	Podpora informovanosti o sociálních službách
Odůvodnění opatření	Z realizace plánování rozvoje sociálních služeb v regionu vyplynula nedostatečná informovanost o sociálních službách a související problematice, a to jak u občanů, tak u odborné veřejnosti, jako jsou např. starostové obcí či lékaři. Sociální služby poskytují pomoc občanům v sociálně nepříznivých situacích a je žádoucí, aby v případě, kdy se člověk v takovéto situaci ocitne, získal informace o sociálních službách, které mu mohou pomoci, co nejdříve. Potřebné je také více

	zpřístupňovat informace zdravotně postiženým občanům.
Aktivity	a) Průběžná aktualizace webového portálu, vč. elektronické verze katalogu poskytovatelů služeb Webový portál soustřeďuje informace o sociálních službách, legislativě a sociálně nepříznivých situacích na jednom místě. Umožňuje tak rychlý, jednoduchý přístup k potřebným informacím jak pro občany, tak pro zástupce obcí a další odbornou i širokou veřejnost. Je žádoucí odkaz na webový portál umístit na webové stránky obcí a měst v regionu a tím více zpřístupnit webový portál občanům regionu a informace na portále průběžně aktualizovat. Potřebné je také zpřístupňovat webový portál občanům se zdravotním postižením, zejm. neslyšícím osobám, které povětšinou nerozumí českému jazyku. b) Informování prostřednictvím obecních zpravodajů a pořádaných akcí Informovat o sociální problematice a službách širokou veřejnost je možné prostřednictvím obecních zpravodajů, které vydávají některé obce v regionu, a také prostřednictvím pořádaných akcí souvisejících se sociální tematikou. Seznam zpravodajů vč. kontaktů, které byly využívány v rámci komunitního plánování sociálních služeb, jsou k dispozici u vedoucí OSZ MěÚ Rokycany. c) Informování o sociálních službách na setkání lékařů a dalších odborných pracovníků (např. školy) Lékaři a další odborní pracovníci (např. zástupci a pracovníci škol) mohou být pro některé cílové skupiny důležitým informačním zdrojem o službách a spolupracujícím subjektem při řešení sociálně nepříznivých situací klientů služeb. Sociální služby je možné prezentovat na setkání lékařů, koordinaci zajišťuje vedoucí OSZ MěÚ Rokycany. V rámci vzdělávání aktuálně probíhá proces tvorby Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání ORP Rokycany II, v rámci kterého jsou prostřednictvím pracovních skupin řešeny otázky týkající se vzdělávání. Je žádoucí přenést výstupy z komunitního plánování týkající se vzdělávání do diskuze v rámci procesu tvorby plánu rozvoje vzdělávání. Probíhá také setkávání ředitelů ZŠ a MŠ, které pořádá Odbor školství a kultury MěÚ Rokycany, a setkávání výchovných poradců, které pořádá místní Pedagogicko-psychologická poradna. d) Informování starostů o sociálních službách a související problematice Dle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách se obce podílejí na zajištění sociálních služeb pro své občany – zjišťují potřeby poskytování služeb na svém území, zajišťují dostupnost informací o službách, spolupracují s dalšími subjekty při zprostředkování pomoci potřebným osobám a při určování sítě služeb na území kraje a v neposlední řadě se podílejí na vícezdrojovém financování služeb. Je žádoucí zvyšovat informovanost starostů o sociálních službách (při individuálních jednáních, na setkání v rámci mikroregionů či na setkání starostů v rámci ORP) a více aktivovat obce při řešení sociální problematiky v regionu.
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	a) Odbor sociální a zdravotní MěÚ Rokycany ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb a návaznými službami b) poskytovatelé služeb, obce a města v regionu d) poskytovatelé služeb, lékaři, ZŠ a MŠ d) poskytovatelé služeb, Odbor sociální a zdravotní MěÚ Rokycany, obce a města

	v regionu
--	-----------

CÍL 15	Zajištění procesu komunitního plánování sociálních služeb v ORP Rokycany
Opatření 15.1	Implementace a monitoring Komunitního střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na Rokycansku pro období 2020-2024
Odůvodnění opatření	Pro naplňování dlouhodobé strategie a jejích cílů je potřeba si stanovit krátkodobé cíle, opatření a aktivity, které k naplnění strategie povedou. Proto budou každoročně vytvářeny realizační plány, které budou soustřeďovat pozornost v daném roce na vybrané cíle, opatření a aktivity z komunitního plánu, příp. budou obsahovat nově stanovená opatření a aktivity reagující na nově vzniklé potřeby v sociální oblasti. Realizace (implementace) komunitního plánu bude tedy probíhat naplňováním realizačních plánů zpracovaných na jednotlivé kalendářní roky po dobu platnosti komunitního plánu. Průběžně je třeba také vyhodnocovat/monitorovat naplňování komunitního, resp. realizačního plánu.
Charakteristika opatření	Vyhodnocování realizačních plánů a tvorba nového na další rok budou realizovány na společných setkáních, která budou probíhat následovně: varianta a) Nadále budou probíhat setkání pracovních skupin a setkání k jednotlivým tématům – v případě vyčlenění části úvazku pracovníka soc. odboru na koordinaci komunitního plánování sociálních služeb. varianta b) 2x ročně se uskuteční dvě společná setkání – v případě zajištění koordinace komunitního plánování sociálních služeb v rámci OSZ MěÚ Rokycany.
Aktivity	Zpracování a monitoring naplňování realizačních plánů na jednotlivé kalendářní roky pro období 2020-2024
Termín realizace	2020-2024
Realizátor, spolupracující subjekt	OSZ MěÚ Rokycany poskytovatelé služeb, obce a města v regionu účastníci komunitního plánování sociálních služeb

Opatření 15.2	Aktualizace komunitního střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na Rokycansku
Odůvodnění a charakteristika opatření	Komunitní plánování sociálních služeb je proces cyklický vzhledem k neustále se proměňující sociální oblasti. Je tedy žádoucí po skončení platnosti komunitního plánu proces tvorby aktualizovat a zpracovat plán na další období.
Aktivity	Aktualizace komunitního plánování sociálních služeb vedoucí ke zpracování plánu rozvoje služeb na další období
Termín realizace	2024
Realizátor, spolupracující subjekt	město Rokycany, OSZ MěÚ Rokycany, obce a města v regionu poskytovatelé sociálních služeb další účastníci komunitního plánování

Podněty k rozvoji sociální oblasti pro řešení na krajské úrovni:

- vytvoření pravidel pro vstup do krajské základní sítě poskytovatelů sociálních služeb,
- podpora ORP v kraji při naplňování komunitních plánů (např. dotační program pro posílení kapacit sociálních odborů na vyčlenění části úvazku na koordinaci KPSS),
- zajištění pobytové služby pro stárnoucí rodiče a jejich zdravotně postižené děti, o které pečují,
- zajištění pobytové odlehčovací služby pro děti,
- zajištění (pobytové) služby pro pečované osoby v případě krizové situace nemohoucnosti pečujících osob,
- stabilizace služby DOZP Liblín v oblasti zajištění odpovídajících prostor pro službu,
- zajištění pobytové služby pro osoby bez přístřeší se sníženou soběstačností, např. z důvodu závislosti a minimálními příjmy.

6. Naplňování plánu a jeho kontrola

Realizace komunitního plánu bude probíhat naplňováním realizačních plánů zpracovaných na jednotlivé kalendářní roky. Realizační plán soustřeďuje pozornost na vybrané cíle, opatření a aktivity z komunitního plánu, příp. obsahuje nově stanovená opatření a aktivity reagující na nově vzniklé potřeby v sociální oblasti. Za uskutečnění aktivit jsou zodpovědné osoby a organizace uvedené v textu u jednotlivých aktivit.

Vyhodnocování realizačních plánů, zhodnocování dopadu uskutečněných aktivit, projednání případných nově vzniklých potřeb v sociální oblasti a tvorba nového plánu na další rok budou realizovány na společných setkáních, která budou probíhat následovně:

varianta a) Nadále budou probíhat setkání pracovních skupin a setkání k jednotlivým tématům – v případě vyčlenění části úvazku pracovníka soc. odboru na koordinaci komunitního plánování sociálních služeb

varianta b) 2x ročně se uskuteční společná setkání poskytovatelů sociálních služeb, zástupců obcí a uživatelů služeb – v případě zajištění koordinace komunitního plánování sociálních služeb v rámci OSZ MěÚ Rokycany

Společné setkání se uskuteční každoročně minimálně v březnu a v září či říjnu. Na podzimním setkání bude připraven návrh realizačního plánu na další kalendářní rok (v návaznosti na tvorbu rozpočtu města), na březnovém setkání bude pak realizační plán dopracován. Setkání bude svolávat a zprávu o plnění plánu vypracuje na základě informací ze setkání Mgr. Jiří Kruba, vedoucí Odboru sociálního a zdravotního MÚ Rokycany či pracovník sociálního odboru.

Řídící skupina se bude setkávat jednou ročně v březnu. Cílem setkání bude:

- projednání zprávy o plnění plánu,
- projednání dopadu realizovaných aktivit,
- projednání příp. nově stanovených aktivit/opatření/cílů,
- schválení realizačního plánu na další rok.

Setkání bude svolávat Mgr. Jiří Kruba, vedoucí Odboru sociálního a zdravotního MÚ Rokycany či pracovník sociálního odboru. V případě potřeby bude možné svolat setkání řídící skupiny i mimo pravidelná setkání (např. mimořádně na podzim z důvodu návaznosti aktivit navrhovaných do realizačního plánu na rozpočet města).

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Rokycansku (2019)

V době realizace komunitního plánu bude město Rokycany do roku 2024 aktualizovat informace o komunitním plánování na webovém portálu Sociální a související služby na Rokycansku.

Nejpozději v roce 2024 bude zahájena aktualizace komunitního plánu.